

Projekt & verksamheter finansierade av tillväxtmedel 2019

Fyrbodals genomförandeplan för perioden 2014 – 2020 grundar sig på vår regionala vision ”Det goda livet”. I dokumentet presenteras de projekt som genomförts och pågår under 2019 som ett led i att uppnå målen inom områdena ”En ledande kunskapsregion”, ”En region för alla”, ”En region där vi tar globalt ansvar” och ”En region som syns och engagerar med hjälp av regionala utvecklingsmedel. Projekten, verksamheterna och initiativen ska och har haft till syfte att stärka hela Fyrbodal.

Rapportförfattare

Anna Lärk Ståhlberg, teamchef Samhällsutveckling
& Näringsliv
Karin Jansson, kompetensförsörjningsstrateg
Yvonne Samuelsson, projekt- & processledare kompetensförsörjning
Ida Svanberg, kulturstrateg
Karin Stenlund, verksamhetsledare för Affärsdriven miljöutveckling
Almir Erkocevic, projektkononom

2020-08-27

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	3
FÖRDELNING AV MEDEL	3
EN LEDANDE KUNSKAPSREGION – SLUTREDOVISADE PROJEKT	6
Stimulera ökat entreprenörskap och intraprenörskap (1.1.1).....	6
Drivhuset vid Högskolan Väst	6
Ung Företagsamhet	6
Skapa starka förutsättningar för att förverkliga idéer och starta företag (1.1.2).....	7
Almi IFS	7
Coompanion Fyrbodal	7
Entreprenörsarenan	8
Innovatum Inkubator	8
Främja utvecklingen av konkurrenskraftiga små och medelstora företag (1.1.3).....	9
Bra företagsklimat i Fyrbodal –	9
Connect Väst	10
Industriellt Utvecklingscentrum Väst (IUC Väst)	10
Förstudie	11
Utveckla test- och demonstrationsarenor där nya idéer omsätts till praktik (1.2.3).....	11
Innovatum Projektarenan	11
EN LEDANDE KUNSKAPSREGION - PÅGÅENDE PROJEKT	12
Stimulera ökat entreprenörskap och intraprenörskap (1.1.1).....	12
Skapa starka förutsättningar för att förverkliga idéer och starta företag (1.1.2).....	12
Green Innovation - unga på landsbygden	12
EN REGION FÖR ALLA – SLUTREDOVISADE PROJEKT	14
Skapa en sammanhållen arena för ungas möjligheter till praktik, ferieplatser och arbetsliv (2.1.1).....	14
Praktksamordning Fyrbodal	14
Kraftsamling på ökad samverkan mellan eftergymnasial utbildning och arbetsliv (2.1.2).....	14
Framtidsentreprenörer och stärkt näringsliv i Fyrbodal	14
EN REGION FÖR ALLA - PÅGÅENDE PROJEKT	15
Främja ett arbetsliv som aktivt engagerar sig för barn och ungdom (2.1.3)	15
Kraftledning	15
Effektiv kompetensförsörjning och livslångt lärande i företag och organisationer (2.2.3)	16
Kompetensplattform Fyrbodal	16
Förstudie: Utveckling av konceptet Möjligheternas värld	17
Utveckla samordning inom utbildningssystemet för att möta framtidens kompetensbehov (2.2.4).....	17
Kommunakademin Väst	17
EN REGION DÄR VI TAR GLOBALT ANSVAR – SLUTREDOVISADE PROJEKT	18
Göra VG till modell för hållbar landsbygdsutveckling, samspel stad/land (3.1.3) Utveckla miljölösningar med ambition att påverka via affärsdriven miljöutveckling (3.1.4).....	18
Miljöbron - 200 tkr av totalt 3 472 tkr	18
Affärsdriven miljöutveckling – 250,5 tkr	18
Tillverka i trä – Trämanufaktur 600 tkr av totalt 19 000 tkr	19
Mötesplats Skog & Trä – 97 tkr av totalt 117 tkr	19
Fossilfri Gränsregion 2030 – 500 tkr av totalt 10 663 tkr	19
Tur & Retur – hållbara resor mellan land och stad – 300 tkr av totalt 3 200 tkr	19
Innovationsplattform för marina livsmedel och marin bioteknik - 200 tkr av totalt 1 000 tkr	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Gröna Baljväxter 150 tkr av totalt 300 tkr	19
Själaskjulen – dokumentation 52,5 tkr av total 130 tkr	20

Strukturbild Fyrbodal	20
EN REGION SOM SYNS OCH ENGAGERAR – SLUTREDOVISADE PROJEKT	20
Främja en aktiv och nyskapande kulturregion för alla i Västra Götaland (4.1.1)	20
Uppföljning av kommunernas arbete med offentlig miljö (förstudie) -	20
Vidareutveckling av seminarieverksamhet – 250 tkr av totalt 370 tkr	20
Driva offensiva insatser för att etablera nya arbetsplatser i Västra Götaland (4.2.4).....	21
Position Väst	21
EN REGION SOM SYNS OCH ENGAGERAR – PÅGÅENDE PROJEKT	22
Främja en aktiv och nyskapande kulturregion för alla i Västra Götaland (4.1.1)	22
Slojdtrukk	22
Satsa på internationell mötesindustri, evenemang och på att stärka besöksnäringen (4.2.2)	23
Platåbergens Geopark	23
Gränsen som attraktion	24
ÖVRIGA PROJEKT	24
Delregional genomförandeplan och VG2020 Fyrbodal	24
INDIKATORER 2019	25
OBJ	26

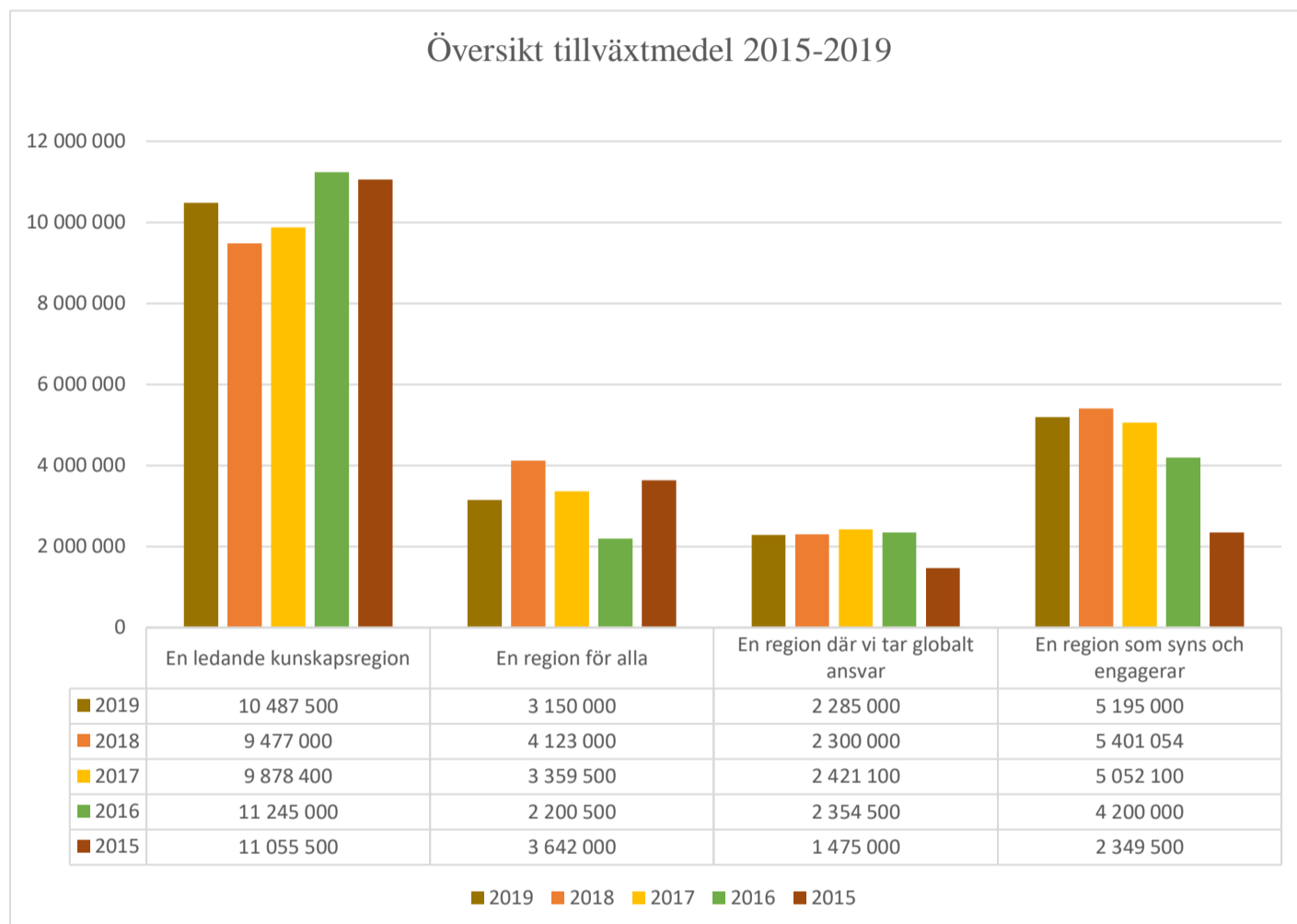
SAMMANFATTNING

Syftet med Genomförandeplanen är att stärka Fyrbodalsregionen som en attraktiv, ansvarsfull och internationellt konkurrenskraftig kunskapsregion för kvinnor och män och är ett verktyg för att genomföra Vision Västra Götaland – Det goda livet. Genomförandeplanen är den gemensamma vägvisaren för hela Fyrbodalsregionens utveckling mellan åren 2014 – 2020. Den riktar sig till alla som arbetar med insatser för tillväxt och utveckling; kommuner, lärosäten, företagsfrämjande aktörer, Science parks, föreningsliv med flera. Genomförandeplanen har tagits fram med grund i det uppdrag riksdag och regering gett Västra Götalandsregionen att driva det regionala tillväxt- och utvecklingsarbetet.

Denna återsrapportering avser att ge en samlad bild av utvecklingen av Genomförandeplan Fyrbodalsregionen och vårt bidrag till genomförandet av VG2020. De delregionala tillväxtmedlen har under 2019 varit med och finansierat 41 projekt inom 20 av 20 prioriterade områden i Fyrbodalsregionens Genomförandeplan. Budgeten för dessa projekt har uppgått till en omslutning av 139 134 107 kr vilket motsvarar en faktor 6,8.

FÖRDELNING AV MEDEL

Nedan visas fördelningen av tillväxtmedlen mellan de olika prioriteringarna inom näringslivs- och kompetensförsörjningsarbetet, samt kultur- och miljöinsatser under åren 2015–2019.

	2019	2018	2017	2016	2015
En ledande kunskapsregion	10 487 500	9 477 000	9 878 400	11 245 000	11 055 500
En region för alla	3 150 000	4 123 000	3 359 500	2 200 500	3 642 000
En region där vi tar globalt ansvar	2 285 000	2 300 000	2 421 100	2 354 500	1 475 000
En region som syns och engagerar	5 195 000	5 401 054	5 052 100	4 200 000	2 349 500

En ledande kunskapsregion	2019	2018	2017	2016	2015
SUMMA	10 487 500	9 477 000	9 878 400	11 245 000	11 055 500
Almi IFS	200 000	200 000	-	200 000	125 000
Affärs- och företagsutveckling Fyrbodals, Almi	1 500 000	-	-	-	-
Animationscentrum	-	-	-	-	100 000
Autonoma fordon på landsbygden	-	-	-	50 000	-
Catalyst	400 000				
Connect Väst	600 000	600 000	600 000	600 000	800 000
Coompanion	500 000	500 000	500 000	500 000	400 000
Dalsland kommer på besök (förstudie/analys)	-	150 000	-	-	-
Drivhuset	500 000	500 000	350 000	500 000	200 000
Entreprenörsarenan	400 000	400 000	400 000	400 000	500 000
FRAMFOR	-	-	-	-	150 000
Företagsakuten	-	50 000	225 000	150 000	75 000
Företagsklimat Fyrbodals	-	216 500	300 000	300 000	0
Förstudie för innovationsplattformen för marina livsmedel och marin bioteknik	200 000	-	-	-	-
Green Innovation - unga på landsbygd	-	-	450 000	-	-
Gröna kluster		35 000	-	-	-
Heureka - Uppfinnarförening	-	-	203 400	-	268 000
iCare4Fyrbodals	-	-	-	-	100 000
Innovatum	2 900 000	2 900 000	2 900 000	2 900 000	2 900 000
IUC Väst	800 000	1 000 000	1 000 000	2 000 000	2 000 000
Kultur möter innovation	100 000	-	-	-	-
Lokalregister i Fyrbodals	-	-	-	-	107 100
Maritim utveckling i Bohuslän 2.0	150 000	-	-	-	-
Nivå	-	-	-	-	120 000
Nyföretagarcentrum	-	1 700 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000
Näringsliv i samverkan	-	50 000	100 000	100 000	-
Quist	-	-	-	-	47 900
SMTF – Maritim klusterbyggnad	-	-	-	320 000	700 000
Styrelseakademin	-	-	-	-	250 000
Test av digitaliserat innovationsledningssystem i Fyrbodals 14 kommuner	-	-	150 000	-	-
Turismnätverk	-	-	-	-	50 000
Uddevalla inspirationsdag	-	-	-	-	37 500
Ung Företagsamhet	700 000	700 000	500 000	900 000	750 000
Unga möjligheter	1 500 000				
Utvecklings- och konkurrenskraftig näringslivsutveckling i Fyrbodals	-	225 500	-	-	-
Innovationsmiljö för hållbara material	37 500				
Ägarskifte Micro och finansieringsrådgivning	-	50 000	500 000	625 000	-
En region för alla	2019	2018	2017	2016	2015
SUMMA	3 150 000	4 123 000	4 109 500	2 200 500	3 642 000
Bohusbiennalen 2018	-	25 000	-	-	-
E20 Delfinansiering	-	-	500 000	500 000	1 000 000
Framtiden är blå	-	-	-	-	300 000
Framtidsentreprenörer Fyrbodals	-	-	100 000	-	-
Gröna möten Fyrbodals	-	150 000	-	-	-
KOBRA	-	183 000	259 500	259 500	48 000
Kompetensmäklarfunktioner	-	-	-	-	150 000
Kompetensplattform Fyrbodals	2 000 000	2 130 000	2 000 000	1 441 000	1 312 000
Kommunakademin Väst	750 000	750 000	750 000	-	-
NÖKS II	-	-	-	-	182 000
Praktksamordning	200 000	500 000	500 000	-	-
Projektskrivning ESF Vård- och omsorg	-	-	-	-	150 000
Samverkansavtal HV	-	-	-	-	500 000
Kraftledning	-	300 000	-	-	-
Förstudie - Möjligheternas värld	200 000	-	-	-	-
En region där vi tar globalt ansvar	2019	2018	2017	2016	2015
SUMMA	2 285 000	2 300 000	2 412 100	2 354 500	1 475 000
Affärsdriven miljöutveckling	250 500	1 800 000	1 750 000	1 619 727	1 000 000
Biogas 2020	-	-	-	90 000	-
Blå affärsutveckling	-	-	-	-	75 000
Delregional genomförandeplan VG 2020	-	-	112 100	-	-

Fossilfri Gränsregion 2030	500 000	-	-	-	-
Förening Fossilfritt Dalsland	-	-	50 000	-	-
Gröna baljväxter	-	150 000	-	-	-
Grön Tillväxt Trä	-	-	-	-	150 000
Tur & Retur	300 000	-	-	-	-
Miljöbron	200 000	200 000	200 000	200 000	-
Mötesplats skog och Trä – Gröna Klustret	97 000	-	-	-	-
Nätåtervinning	-	-	-	-	50 000
Strukturbild Fyrbodol	337 500	300 000	300 000	354 500	200 000
Tillverka i Trä (Trämanufaktur)	600 000	-	-	-	-
Tunga Fordon CBG	-	-	-	90 273	-
En region som syns och engagerar	2019	2018	2017	2016	2015
SUMMA	5 195 000	5 401 054	5 052 100	4 200 000	2 349 500
Affärsutveckling Dalslands kanalområde	-	-	-	400 000	400 000
Attraktiva kommuner – seminarier 2020–2021	165 000	-	-	-	-
AURORA	-	-	100 000	-	-
Dans för alla	-	64 500	-	-	-
Den bohuslänska stenindustrin	200 000	-	-	-	-
Förstudie: Uppföljning av kommunernas arbete med offentlig miljö	150 000	-	-	-	-
Geoparken- Platåbergens landskap	170 000	90 000	90 000	-	-
GIBCA 2017 – internationell konstbiennal	-	-	110 000	-	-
Granitkusten	-	900 000	-	-	-
Gränsen som attraktion	-	-	300 000	-	-
Hembygd 2.0 Bohuskrönor	-	-	-	100 000	-
Hopp	-	30 054	-	150 000	-
Jazz mini camp	-	40 500	-	-	-
KISAM-konsten i samhällsutvecklingen	-	-	149 000	-	-
Konst att besöka	-	-	-	-	97 000
Kreativa Kraftfält	-	-	-	35 000	-
Kultur gör skillnad	-	-	-	-	10 000
Kultur möter Innovation	100 000	-	-	-	-
Kulturklustret Tanum	150 000	-	-	-	-
Kulturkollo	-	636 000	636 000	616 000	587 000
Kultursamverkan Fyrbodol	-	-	-	129 000	-
Landet mitt emellan E6:an och 45:an Del 1 - 3	180 000	-	355 000	145 000	-
Mer möjligheter med färre gränshinder	-	-	-	-	150 000
Muralmåleri lyfter kvinnorna på Orust	-	-	50 000	-	-
Position Väst	2 975 000	3 100 000	1 900 000	1 600 000	-
På väg 45	150 000	-	-	-	-
Regionalisering av västsvenska internationella festivaler	-	-	-	75 000	-
Scandinavian Science Center SSC	-	300 000	600 000	600 000	200 000
Se Huset	-	-	-	150 000	-
Själaskjulen	105 000	-	-	-	-
Slöjdruck	-	-	100 000	-	-
Stadsvandring AR	100 000	-	-	-	-
STEKTRUM – vi är Romer	-	-	-	-	150 000
Strukturbild Fyrbodol	-	-	-	-	66 000
Svinesundskommittén	300 000	-	-	-	-
Ta i hand	-	-	-	-	150 000
Tiotusenbitarspusslet	200 000	-	-	-	-
Trikåfabriken Ljungskile	-	-	-	-	147 000
TV program om Fyrbodol	-	-	-	-	15 000
Udden skulpturutställning "Uppåt väggarna	-	-	-	100 000	-
Uddens skulptur 2017/2018 - Nordiskt möte	-	140 000	150 000	-	-
Uddevalla Inspirationsdag 2015	-	-	-	-	37 500
Unga värddar på småskaliga besöks mål	-	100 000	-	-	-
Utveckling av seminarierier	-	-	250 000	-	-
Varvsspelen	-	-	100 000	100 000	-
Vi byter skulpturer med varandra	-	-	50 000	-	-
Vidareutveckling av seminarieverksamhet 2015–2017	-	-	-	-	340 000
Ökad strategisk kultursamverkan Fyrbodol	250 000	-	-	-	-

EN LEDANDE KUNSKAPSREGION – SLUTREDOVISADE PROJEKT

Stimulera ökat entreprenörskap och intraprenörskap (1.1.1)

Drivhuset vid Högskolan Väst – 500 tkr av totalt 1 0 305 tkr

(Projektperiod 2019-01-01–2019-12-31)

Drivhuset vid Högskolan Västs syfte är att främja entreprenöriella förmågor bland studerande på Högskolan Väst och vidare i hela Fyrbodalsregionen. Detta görs genom inspiration, utbildning, utveckling och vägledning samt genom event och nätverk. Drivhuset riktar sina insatser mot studenterna vid Högskolan Väst. Det primära målet är att främja startandet av företag i regionen, att inspirera och utbilda entreprenörer och bidra till ett gott företagsklimat i hela Fyrbodalsregionen.

Under 2019 har Drivhuset erbjudit två starta eget-utbildningar samt anordnat fristående kurstillfällen såsom bokföringskvällar och marknadsföringskvällar. Syftet har varit att stimulera de entreprenöriella färdigheterna hos individer genom en rad olika aktiviteter där näringslivet är involverat.

Drivhuset har ökat sin samverkan med andra företagsfrämjande aktörer. De har bland annat genomfört eventet Booster tillsammans med Miljöbron och sökt ett gemensamt projekt med Nyföretagarcentrum och Ung Företagsamhet som de kallar "Entreprenörsbryggan" från utlysningssmedlen som kommunalförbundet lyste ut under hösten 2019. Drivhuset har deltagit i UF-mässan för att visa att det finns fortsatt stöd att få efter att UF-året är slut om man vill driva vidare sina idéer. De har även varit delaktiga i Innovatums tävling GrowFyrbodalsregionen.

Under 2019 har Drivhuset sett över sitt uppdrag utifrån stadgarna och rekryterat ny personal. Översynen har lett till att verksamheten har justerat ner indikatorerna inför verksamhetsår 2020. Resultatindikatorerna visar röda siffror på samtliga rader.

Drivhuset har presenterat sin verksamhet för kommunernas näringslivsutvecklare på en av kommunalförbundets nätverksträffar för att nå ut med information om projektet "Green Innovation".

Resultatindikatorer:

En ledande kunskapsregion	Förväntat resultat			Utfall		
	Indikatorer 2019	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal individer i entreprenör- främjande aktiviteter	900	900	1 800	243	215	458
Antal individer som deltar i kompetenshöjande aktiviteter	250	200	450	49	15	64
Antal individer som får rådgivning	100	100	200	57	49	106
Antal företag som får rådgivning	20	15	35			12
Antal nya företag	20	20	40	3	4	7

Ung Företagsamhet – 700 tkr av totalt 2 800 tkr

(Projektperiod 2019-01-01–2019-12-31)

Ung Företagsamhet jobbar i dag med fem olika läromedel/processutbildningar riktade mot både grundskolan och gymnasieskolan där fokus är att utveckla entreprenörskapet, lära sig mer om företagande och utveckla sin företagsamhet samt att träna olika förmågor såsom idégenerering, samarbetsförmåga, presentationsteknik, kunskap om samhället och dess olika funktioner för att nämna en del av innehållet.

Genom att ha en nära kontakt med olika funktioner inom respektive kommun i Fyrbodalsregionen skapas förutsättningar för entreprenörskapsutbildning på de olika nivåerna i skolan. Stort fokus läggs också på att utbilda nya lärare samt att vidareutbilda befintliga lärare, samt att anordna olika aktiviteter kopplade till målgruppen. De elever som jobbar tillsammans med Ung Företagsamhet på gymnasienivå träffar organisationen cirka 4 gånger per år för att coacha, informera samt vägleda dem under sina år som egna företagare. För de olika läromedlen på grundskolan som de använder är fokus främst riktat mot att utbilda lärarna och göra dem trygga i sitt arbete, men även klassbesök erbjuds i den mån som det är möjligt.

Under läsåret 2018/2019 har Ung Företagsamhet hjälpt 757 elever att driva UF-företag. 84 % av de elever som startat UF-företag i Fyrbodalsregionen gick i mål och blev godkända. Alla 14 kommuner i Fyrbodalsregionen har elever som driver UF-företag. Lokala kick-offer har genomförts i flera orter i Fyrbodalsregionen. 140 gymnasieelever ställde ut på den regionala UF-mässan 2019. Sammanlagt besökte 4 000 personer mässan.

Lsåret 2019/2020 startade upp med markant ökning av antalet registrerade UF-företagare. 838 elever varav den största ökningen är på Teknik och Estet-programmen. Under hösten 2019 utbildas nya lärare i UF-året. Verksamheten satsar allt mer på digitala utbildningar och har lanserat en ny hemsida som gör det möjligt.

EU-projektet "Uppdraget" gick mot sitt slut under 2019. Projektet har visat vilka spel och verktyg som fungerar för målgruppen och vilka utmaningar som finns för lärarna att jobba med entreprenörskap mot nyanlända ungdomar.

Resultatindikatorer:

En ledande kunskapsregion	Förväntat resultat			Utfall		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Indikatorer 2019						
Antal individer i entreprenörsfrämjande aktiviteter (Antal UF-företagare)	600	600	1 200	650	600	1 250
Antal individer som deltar i kompetenshöjande aktiviteter (Elever och lärare)	375	375	750	346	411	757
Antal företag som får rådgivning	-	-	250	-	-	240

Skapa starka förutsättningar för att förverkliga idéer och starta företag (1.1.2)**Almi IFS - 200 tkr av totalt 400 tkr**

(Projektperiod 2019-01-01–2019-12-31)

Almi IFS erbjuder rådgivningsinsatser till målgruppen som består av kvinnor och män med invandrabakgrund. De företag som ägs och drivs av personer med utländsk bakgrund är viktiga för sysselsättningen av andra i utanförskapsområden. Dessa företag ökar också kontaktytorna med omvärlden vilket leder till ökad handel och svensk export.

Klienterna har erbjudits företagsrådgivning på 25 olika språk. Projektet har stimulerat till ett ökat företagande och att kompetensen hos de enskilda invandrarföretagen avseende kunskap om den svenska marknaden, företagsekonomi och finansiering mm har ökat. Projektet har utförts i alla Fyrbodals kommuner och målgruppen har visat stort intresse för projektet och deltagit i de aktiviteter som anordnats. Projektet har arbetat nära Support Group Network och med andra aktörer för att bistå klienterna med specialkompetens kring företagande.

Exempel på insatser som har erbjudits inom ramen för projektet är kontinuerlig drop-in rådgivning i Trollhättan, Vänersborg, Uddevalla och Bengtsfors, inspirations- och informationsträffar och besök på SFI-skolor i Trollhättan, Vänersborg, Uddevalla, Mellerud, Bengtsfors, Lysekil, Åmål, Orust och Tanumshede. Projektet har också deltagit på kommunernas SO-information. Starta eget seminarier har genomförts tillsammans med Föreningsguiden, Restadgård och Högskolecentrum i Uddevalla. Projektet har erbjudit företagsskola i hela Fyrbodal, en utbildning som ökar kunskapen om entreprenörskap och företagande.

Resultatindikatorer:

En ledande kunskapsregion	Förväntat resultat			Utfall		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Indikatorer 201						
Antal individer som får rådgivning	40	60	100	53	127	180
Antal företag som får finansiering	8	12	20	1	8	9
Antal nya företag			30	7	19	26

Coompanion Fyrbodal - 500 tkr av totalt 3 800 tkr

(Projektperiod 2019-01-01–2019-12-31)

Coompanion har ett nationellt och regionalt uppdrag att arbeta med lokal och regional utveckling främst i form av kooperativa lösningar och socialt företagande. Coompanion Fyrbodal är ett av 25 fristående Coompanionkontor i Sverige och ägs delregionalt av 34 medlemmar. Coompanion erbjuder kostnadsfri information och rådgivning till de som vill starta företag tillsammans i form av ekonomiska föreningar eller kooperativ. Syftet med verksamheten är att främja regional tillväxt genom mångfald av företagare och konkurrenskraftiga företag. Att utveckla nya lokala lösningar för att bibehålla service som tidigare utförts i annan regi. Att vara med och bidra till Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen.

Under 2019 har Coompanion gett professionell rådgivning till de som vill starta kooperativ och andra liknande företag genom infomöten och nystartsrådgivningar. Coompanion har känt av år att efterfrågan på nystartsrådgivningar minskat vilket ser likadant ut på nationell nivå. Många av dem de har träffat är inne i långa processer och är komplexa verksamheter. Ett exempel är Elbil Sverige och en camping med flera hundra platser.

Coompanion utbildar och visa på möjligheter med kooperativa verksamheter och företagsamverkan, utvecklat entreprenörskap och ökade kontakter mellan offentliga sektorn, näringslivet och den ideella sektorn samt utveckla entreprenörskap genom ökade kontakter mellan olika rådgivarorganisationer. De hjälper människor att starta upp arbetsintegrerade sociala företag, ASF. Under året har fler människor med utländsk bakgrund visat intresse av ASF. Coompanion har ett regionalt uppdrag att utbilda politiker och tjänstepersoner i bolagsformen. Under hösten har 20 upphandlare gått deras utbildning i hur man kan arbeta med IOP, reserverade kontrakt och upphandlingar med social hänsyn.

De bedriver dels projektet Convoy som handlar om möjligheten till egenanställning som företagsform och dels ett projekt som ska leda till uppstarten av en Yalla Trappa i Mellerud.

Coompanion håller i entreprenörskapsutbildningar på exempelvis Dalslands folkhögskola och på Stenebyskolan- De har varit delaktiga i uppstarten av den företagssamverkan som finns på Gröna klustret i Nuntorp. De är involverade i flera utvecklingsprocesser hos fiberföreningar och företagsnätverk.

I dialog med näringslivsutvecklarna i kommunerna få till Drop-in rådgivning för att synliggöra för den kommunala verksamheten om möjligheterna med kooperativa lösningar på olika samhällsutmaningar.

Coompanion samverkar med de andra aktörerna inom innovationssystemet och lotsar individer rätt i systemet utifrån individens behov. Ett exempel är deras nära samarbete med Ung Företagsamhet där de går ut i skolorna och ger rådgivning till elever som driver UF-företag på lektionstid. De arbetar med mikrolån genom Mikrofondens Väst.

Resultatindikatorer:

En ledande kunskapsregion	Förväntat resultat			Utfall		
	Indikatorer 2019	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal individer i entreprenörsfrämjande aktiviteter	250	250	500	766	500	1 266
Antal individer som deltar i kompetenshöjande aktiviteter	40	40	80	127	67	194
Antal individer som får rådgivning	90	90	180	113	78	191
Antal nya företag			17			15
Antal företag som får rådgivning			80			30
Antal nya arbetstillfällen			6			4

Entreprenörsarenan – 400 tkr av totalt 2 080 tkr

(Projektperiod 2019-01-01–2019-12-31)

Entreprenörsarenan verkar för att öka tillväxten i hela Fyrbodalen, inom fokusområdena medicinteknik, turism, maritimt, handel, kvinnligt företagande och unga entreprenörer. Entreprenörsarenan arbetar över hela Fyrbodalen genom de noder de har utvecklat. Syftet med noderna är att fånga upp idéer och hitta entreprenörer som vill driva innovativa projekt och företag. I Entreprenörsparken sitter åtta företag som Entreprenörsarenans verksamhetsledare stöttar på olika sätt. Bland annat genom att hjälpa innovatörer med patentansökningar och finansiering.

Entreprenörsarenan har under 2019 bl.a. fokuserat på projektet ”Icare4 Fyrbodalen”, där de deltagande kommunerna gemensamt undersöker hur det på ett metodiskt sätt kan tillvarata de idéer och förbättringsförslag som anställda inom socialtjänsten kommer på. Projektet ”Icare4 Fyrbodalen” avslutades vid årsskiftet 2019/2020.

Entreprenörsarenan har deltagit i den nationella SISP-konferensen dit alla inkubatorer i Sverige bjuds in för att utbyta erfarenheter. De har arrangerat E-handelsdagen för sjunde året i rad med drygt 80 besökare.

Resultatindikatorer:

En ledande kunskapsregion	Förväntat resultat			Utfall		
	Indikatorer 2019	Kvinnor	Män	Totalt*	Kvinnor	Män
Antal individer som deltar i entreprenörsfrämjande aktiviteter	30	30	60	60	50	110
Antal individer som får rådgivning	25	25	50	35	25	60
Antal företag som får rådgivning	5	5	10	5	7	12
Antal företag som utvecklar produkter	1	1	2	1	2	3

Innovatum Inkubator – löpande uppdragsavtal. 1 305 tkr av totalt 1 305 tkr

(Projektperiod 2019-01-01–2019-12-31)

2019 kännetecknades av hög aktivitet i Inkubatorn och för fjärde året i rad redovisas rekordsiffror i antalet affärsidéer, antagna affärsplaner, företag som får finansiering osv. Företagen finns framförallt inom digitala tjänster och produkter med koppling till olika branscher. Företagen sitter i allt större utsträckning utspridda i Fyrbodalen.

Uppdraget som inkubatorn har är att stötta innovativa startups i tidiga skeden med hög risk.

Under 2019 har inkubatorn fått tillgång till att distribuera Vinnovas verifieringsmedel och tagit plats som Västra Götalandsregionens enda representant i styrelsen för branschorganisationen SISP (Swedish Incubators and Science Parks). Inkubatorn har fortsatt att utveckla det digitala verktyget som synliggör processer och statistik och spridit det vidare till andra Science parks i Sverige.

Arbetet med **rymdinkubatorn** har pågått under 2019 i samverkan med Uppsala Innovation Center, Artic Business Incubator (Luleå), samt Vinnova och Rymdstyrelsen. Fyra nya företag har startat i ESA:s program för rymdinkubation.

Arbetet med området Blå näringar har fortsatt och inkubatorn har tagit emot innovativa startups från Fyrbodalen.

Pilotprojektet **INOM** (innovativ omvärldsbevakning), som drivs tillsammans med Trollhättans stad, har fortsatt under 2019. Syftet är att stadens olika avdelningar/områden i mycket större utsträckning ska bli tidiga testare av innovation. Fem startups ingår i piloten. Andra städer/inkubatorer har visat intresse för INOM.

Pågående projekt och verksamheter som inkubatorn deltagit i eller samverkat med under året har bl.a. varit iCare4Fyrbodol, NIV (främja entreprenörskap och starta nya företag bland utlandsfödda), VINK (samverkan mellan åtta inkubatorer i Västra Götaland), Starcap (utveckla arbetssätt och stärka nätverk kopplat till investerare), E-chain (utbyte/möte med offentliga aktörerna med koppling till företag/entreprenörskap), SISP (branschorganisation), projektarena & Science Center på Innovatum, Sotenäs Symbioscenter, Högskolan Väst, ALMI, VGR, kommuner i Fyrbodol. Inkubatorn har återupptagit samarbetet med Drivhuset och genomfört lunchföreläsningar på Högskolan Väst på temat "Från affärsidé till Startup". Inkubatorn har genomfört tredje omgången av tävlingen Growfyrbodol i samarbete med Almi Väst och kommunerna i Fyrbodol. Utfallet blev 47 tävlingsbidrag varav 11 kan ses som relevanta för inkubatorn.

Resultatindikatorer:

En ledande kunskapsregion	Förväntat resultat			Utfall		
	Indikatorer 2019	Kvinnor	Män	Totalt*	Kvinnor	Män
Antal nya företag	2	4	6	8	14	22
Antal företag vars idéer som utvärderas	13	27	40	21	66	87
Antal företag verksamma i Inkubatorn	6	19	25	16	36	52
Antal företag som får finansiering (idéer).	3	5	8	9	14	23
Antal individer i entreprenörsfrämjande aktiviteter	100	100	200	560	815	1375

Främja utvecklingen av konkurrenskraftiga små och medelstora företag (1.1.3)

Bra företagsklimat i Fyrbodol – 300 tkr av totalt 2 843 tkr

(Projektperiod: 2016-09-01 – 2019-12-31)

Projektets syfte var att bidra till ett bättre företagsklimat i Fyrbodol genom att underlätta för företagsamhet så att fler små och medelstora företag kan växa och utvecklas. Projektet har erbjudit kompetensutveckling till de kommunanställda som är i kontakt med de lokala företagen i olika ärenden. Projektet skulle också hjälpa kommunerna att jobba förvaltningsövergripande och åstadkomma en ökad förståelse för förvaltningarnas olika processer. Nya hållbara lösningar, verktyg och modeller/metoder skulle utarbetas som lever kvar efter projektet.

När projektet startade 2016 placerade sig 10 av Fyrbodals 14 kommuner på plats 200 eller lägre i Svenskt Näringslivs attitydmätning av företagsklimatet. Projektet har haft en bred ansats och jobbat mot 8 olika mål.

- Alla kommuner ska ha genomgått Förenka Helt Enkelt eller motsvarande**
Sveriges kommuner och landsting (SKL) anlätades som utbildningsaktör. Genom projektet har Orust, Färgelanda, Munkedal, Färgelanda, Åmål och Mellerud genomgått utbildningen vilket innebär att samtliga kommuner i Fyrbodol har genomgått Förenkla Helt Enkelt.
- Kommunerna ska ha fått behovsanpassade processtödsinsatser så att handlingsplanerna som arbetats fram under Förenkla Helt Enkelt realiserar**
Inom ramen för projektet upphandlades konsulter inom sju områden för att utgöra ett stöd för kommunerna. Upphandlingen baserades på den behovsanalys som genomförts i projektet. Orust, Sotenäs, Tanum och Dalslandskommunerna har avropat stöd från projektet. Dock var inte efterfrågan så stor varför en stor del av budgeten styrdes om till kompetenshöjande kurser och föreläsningar (se nästa punkt).
- Kommunerna ska erbjudas kompetensutveckling utifrån specifika behov som identifierats i handlingsplanerna**
Målsättningen inom projektet var att 400 personer från kommunerna skulle få möjlighet till kompetensutveckling. Projektet har överträffat antalet deltagare och lyckats få med över 1 300 deltagare på de kurser och föreläsningar som anordnats. Samtliga kommuner har deltagit på minst ett tillfälle.
- Stormöten med alla kommuner ska anordnas för att alla ska känna sig delaktiga i det gemensamma arbetet med att förbättra företagsklimatet i Fyrbodol**
Flera stora konferenser har anordnats genom att samverka med andra konferens såsom Position Väst-dagen, SKNT-konferensen i Uddevalla, Förenklingsforum i Stockholm, Mitt Företag samt genom Temadag för tillväxtmedel.
- Ett gemensamt verktyg för tillståndsärenden ska tas fram för hela området**
Projektet har fokuserat på att informera kommunerna om de digitala verktyg som tas fram från nationellt håll såsom "Får jag lov", "Serverat" och "Verksamt.se". Sotenäs, Lysekil och Tanum är med i plattformen Artwise. Strömstad, Uddevalla har inlett sina digitala resor mot e-tjänsteplattformar och i Bengtsfors har man etablerat flera e-tjänster.
- I de externa mätningar som görs ska 75% av kommunerna i Fyrbodol ligga över det nationella medelvärdet i NKI 2018 i servicemätningen Insikt**
11 av 14 kommuner ingick i servicemätningen 2018. 9 av dem låg på eller över det nationella medelvärdet vilket innebär 82% av kommunerna. En effekt av projektet är också att flera kommuner har börjat med denna mätning vilket kommer att leda till systematisk uppföljning av ärendehantering även efter projektets avslut.

75% av kommunerna i Fyrbodol ska uppvisa högre totalbetyg på tre års sikt (2015-2018) i Svenskt Näringslivs rapport om företagsklimat
10 av 14 kommuner visar högre totalbetyg år 2018 i jämförelse med 2015 vilket motsvarar 71 %. Trots att siffran understiger det mål som satts upp är det tydligt att projektet har bidragit till vikten av att systematiskt arbeta för att skapa ett bra företagsklimat. Mätningen 2019 visade att 11 av 14 kommuner klättrade i rankingen.

- Alla kommuner i Fyrbodol ska ha ett koncept för effektiv handläggning och guidning av företagprojekt som berör flera förvaltningar samtidigt**
Under projektet har en kartläggning av hur handläggningen sker i kommunerna genomförts. Kartläggningen visar att de större kommunerna har utvecklat koncept eller metoder för hur de ska jobba effektivt hem handläggning av ärenden som berör flera förvaltningar.
- Effektiv kommunikation (både intern och extern)**
Målet handlar om ett korrekt bemötande i myndighetsutövandet, hur förvaltningarna säkerställer den interna kommunikationen i de fall ärendet berör flera

förvaltningar. Målet handlar också om hur kommunerna kan förbättra företagsklimatet i kommunerna genom strategisk kommunikation. Flera kompetenshöjande insatser har genomförts inom målet. En film har tagits fram som kommunerna kan använda som uppstart på möten som ska handla om insatser som skapar bättre företagsklimat.

Resultatindikatorer:

En ledande kunskapsregion	Förväntat resultat			Utfall		
	Indikatorer 2019	Kvinnor	Män	Totalt*	Kvinnor	Män
Antal individer som deltar i kompetenshöjande aktiviteter	200	200	400	712	590	1302
Antal privata och/eller offentliga företag och organisationer som samverkar			14			14

Connect Väst – 600 tkr av totalt 2 050 tkr

(Projektperiod 2019-01-01–2019-12-31)

Connect Väst är en ideell förening vars syfte är att bidra till arbetstillfällen, entreprenörskap och tillväxt. De riktar sina insatser till ”start-ups” samt små och medelstora företag (SMF) med tillväxtambitioner och tillväxtpotential. Genom nätverk sammanför de företag med de företagsutvecklande resurser de behöver för en snabbare och mer uthållig tillväxt. Connect Väst har verkat i Västra Götaland sedan år 2000 och används av många kommuner och kommunalförbund som ett verktyg för näringslivsstimulering.

Med processerna Språngbrädan® (SB) för mindre företag samt FöretagsAcceleratorn® (FA) för upp till medelstora företag, hjälper de företagsledaren att på ett strukturerat och tidseffektivt sätt få fram en tillväxtplan och få ett stödjande externt nätverk. Under 2019 har Connect Väst erbjudit ett nytt analysverktyg som företagen fått ta del av för att se hur de ska kunna växa. Verktyget har varit mycket uppskattat av företagen i Fyrbodals. I sina rapporter visar verksamheten att de har en god spridning i Fyrbodals geografiska områden och att de erbjuder insatser mot olika branscher.

Connect Väst agerar även länk mellan små och medelstora företag, SMF, och Högskolan Väst genom att skapa gemensamma föreläsningar, mötesplatser, examensarbeten mm. Detta för att företagen ska få hjälp till förnyelse och innovation genom ökad och ny kunskap.

Målet med verksamheten är att bidra till ökad framgång i entreprenörskap och därmed nya arbetstillfällen i Fyrbodals.

Under 2019 har 22 företag genomgått Företagsacceleratorn. 44 företag har genomfört analyser. 165 personer har deltagit i entreprenörsfrämjande åtgärder.

Resultatindikatorer:

En ledande kunskapsregion	Förväntat resultat			Utfall		
	Indikatorer 2019	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal individer i entreprenörsfrämjande aktiviteter	143	142	285	142	185	327
Antal individer som deltar i kompetenshöjande aktiviteter	54	126	180	63	116	179
Antal företag som får rådgivning	4	16	20	11	13	24

Industriellt Utvecklingscentrum Väst (IUC Väst) – 800 tkr av totalt 4 215 tkr

(Projektperiod 2019-01-01–2019-12-31)

IUC Väst är ett företagsnätverk som jobbar för den tillverkande industrin i Fyrbodals. Syftet är att hjälpa företag att utvecklas genom att identifiera, analysera och förmedla rätt instanser till företagens utvecklingsbehov. IUC Väst jobbar med att stärka utveckling av produkter, produktion och marknader hos tillverkande företag i Fyrbodals bl.a. genom att utföra behovsanalyser, ge förslag på vägar att komma vidare, skapa projekt, underlätta erfarenhetsutbyte och kompetensförsörjning.

IUC Väst har under 2019 haft 84 medlemsföretag samt kartlagt och besökt 300 företag som finns inom området i Fyrbodals. Syftet med företagsbesöken är att identifiera behov.

IUC Västs fokusgrupper har tagit fart under året och det genomsnittliga deltagarantalet är 12 personer per grupp. En del av fokusgrupperna sänds numera live. Detta möjliggör att fler medlemmar kan ta del av dem. Nackdelen är dock att de missar möjligheten till att nätverka och knyta nya kontakter som leder till nya affärer.

IUC Väst dagen besöktes i år av 100 personer. Huvudtalaren var en entreprenöriell kvinna. Resten av talarlistan bestod av två unga tjejer som berättade varför de hade valt att läsa på teknikprogrammet, ett livsmedelsföretag som berättade om sin resa och den hjälp det fått från innovationssystemets olika aktörer samt en äventyrare som trots sin funktionsnedsättning visar att allt är möjligt. Utvärderingen av dagen visar på mycket högt NKI (Nöjd Kund Index).

Under året har IUC Väst arrangerat utbildningar med fokus på digitalisering. 25 företag i Fyrbodals har deltagit på dessa.

IUC Väst driver flera projekt och är samverkanspart till projekt som andra driver. Indigo (digitalisering), Digiresan (företagsutveckling och digitalisering), Catalyst (Hållbar produktion och Kunskapslyft Industri) och Robotlyftet (förutsättningar för robotisering).

IUC Väst är sammankallande till nätverket B-chain som utgörs av aktörer som jobbar för tillväxt i det befintliga näringslivet i Fyrbodalen. Kommunalförbundet är med i nätverket för att följa och påverka utvecklingen av innovationssystemet. IUC Väst samverkar aktivt med övriga aktörer inom det företagsfrämjande systemet och har en tydlig koppling till akademien. Samverkan med Teknikcollege Fyrbodalen har utvecklats under året. Numera ingår Teknikcollege i styrgruppen för IUC Väst. IUC är en del av kommunalförbundets kompetensråd.

Resultatindikatorer:

En ledande kunskapsregion Indikatorer 2019	Förväntat resultat			Utfall		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal individer som deltar i kompetenshöjande aktiviteter	100	200	300	217	228	445
Antal individer som får rådgivning			240			394
Antal företag som får rådgivning	5	45	50	-	-	55

Förstudie Utvecklings- och konkurrenskraftig näringslivsutveckling i Fyrbodalen – 225 tkr av totalt 225 tkr

(Projektperiod 2019-01-01–2019-12-31)

Syftet med förstudien var att utifrån slutsatser och resultat av genomförda studier, analyser och projekt skapa en samlad bild av kommunernas och delregionens nuläge när det gäller utvecklings- och konkurrenskraft samt näringslivsförnyelse.

Förstudien skulle också identifiera eventuella kunskapsluckor samt ge förslag till framtida insatser. Resultatet från förstudien kommer att bli en viktig kunskapsplattform för kommunalförbundets arbete med en gemensam näringslivsstrategi, liksom vägledning kring hur innovationssystemet i delregionen kan utvecklas, stärkas och distribueras till hela det geografiska området.

Förstudiens leverans består av:

- En skriftlig projektrapport
- Muntliga föredragningar av resultatet
- Ett eller flera projektförslag
- Ett eller flera förslag till kompletterande analyser/studier
- Ett antal möjliga scenarier kring framtida modeller för det delregionala arbetet för näringslivsutveckling

Utveckla test- och demonstrationsarenor där nya idéer omsätts till praktik (1.2.3)

Innovatum Projektarenan – löpande uppdragsavtal 1 595 tkr av totalt 1 595 tkr.

(Projektperiod 2019-01-01–2019-12-31)

I en miljö som präglas av innovation och samverkan där kompetenser, teknik och affärsmodeller utvecklas, identifierar Innovatum behov hos nya och befintliga företag, konkretiserar och förverkligar satsningar. Innovatum är ett utvecklingscentrum där de förutsättningar skapas för att utveckla teknik och kompetens som stärker konkurrenskraften hos entreprenörer och företag i regionen.

På Innovatums projektarena genereras samverkansprojekt med företag, samhälle och utbildningsväsende utifrån utvecklingsplattformen inom fokusområdena; hållbara transporter, hållbar produktion, förnybar energi, maritima samt kreativa näringar. Innovatums roll i en ”Triple Helix”-modell är att sammanföra akademi, näringsliv och offentliga aktörer. Detta leder till värdefulla synergier, innovativa forskningsmiljöer och snabba beslutsprocesser.

Under 2019 har Innovatum fortsatt att utveckla de strategiska inriktningar som har antagits av styrelsen. Dessa inbegriper en satsning på det maritima området, utökad tillämpningsområde för hållbar produktion till att också innefatta trä. Innovatum har också jobbat med implementeringen av Hållbar Utveckling Väst.

Inom fokusområdet Hållbar produktion organiserar Innovatum en rad nätverk och projekt och riggar event som samlar näringslivet inom olika frågeställningar. Ett viktigt event är Automationsdagen som genomfördes för sjätte året i rad där drygt 60 företag och 260 personer samlades för att ta del av nyheter inom automationsområdet.

Under våren 2019 beviljade Innovatum medel för att utveckla Produktionstekniskt Centrum för att bygga om lokaler, investera och installera utrustning kopplad till kompositproduktion. PTC ska fortsatt utvecklas inom områden som additiv tillverkning, oförstörande provning och industriella digitala lösningar.

Från 2019 är Innovatum en del av Partnerskapet för Kristineberg Centre. Innovatum är också fortsatt aktiva i Sotenäs Symbioscenter dels genom projekt men också genom representation i styrelsen.

Under 2019 beviljade Tillväxtverket medel för en förstudie som kommunalförbundet är med och finansierar. Förstudien ska rigga och samordna en större ansökan för marina livsmedel och marin bioteknik.

Den första oktober bildades Wargön Innovation AB som i dagsläget är ett helägt dotterbolag till Innovatum AB. Wargön Innovation har beviljats medel från ERUF, VGR och Fyrbodalen för vidareutveckling av verksamheten.

Innovatum är delaktig i flera EU-projekt för att möjliggöra den internationella kopplingen för SME i regionen. Flera partnerskap har knutits med olika aktörer och noder i Europa. Exempel på EU-projekt är;

- Northern Connections, bygga gränsöverskridande förbindelser genom kluster för hållbar energi och stöd till innovationer inom området
- SmartUp Accelerator, identifiera och exploatera affärsmöjligheter inom consumer clean tech

Innovatum fokusområde Hållbara transporter fokuserar främst på förnybara bränslen, elektrifiering, uppkopplade fordon och autonoma transporter. Inom området pågår strategiska diskussioner för att landa den framtida rollen för Innovatum.

Innovatum håller på och utvecklar sitt arbetssätt internt för att minska sårbarheten i takt med att Innovatums uppdrag växer. De arbetar numera teambaserat och har sex team för att täcka upp de olika fokusområdena.

Resultatindikatorer:

En ledande kunskapsregion	Förväntat resultat			Utfall		
	Indikatorer 2019	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal privata och/eller offentliga företag och organisationer som samverkar			150	-	-	351
Antal kronor i FoU-resurser			110 MSEK	-	-	119 MSEK
Antal kronor i FoI-resurser			25 MSEK	-	-	35 MSEK

EN LEDANDE KUNSKAPSREGION - PÅGÅENDE PROJEKT

Stimulera ökat entreprenörskap och intraprenörskap (1.1.1)

Unga möjligheter, Ung Företagsamhet - 1 500 tkr av totalt 3 500 tkr

(Projektperiod: 2020-01-01 – 2022-06-30) - (RUN-medel från 2019)

Projektet ska stärka och utbilda lärare och elever i innovation och hållbart entreprenörskap samt ledarskap. Det ska bidra till ett ökat samarbete mellan skola näringsliv och att fler företag hållbara företag startas i regionen. Ett större fokus ska läggas på de yrkesförberedande programmen där det finns en stark koppling till näringslivet. Projektet ska leda till att eleverna som deltar får tillgång till ett stort kontaktnät och till en kvalificerad rådgivare som är verksam inom näringslivet. Det lokala näringslivet ska synliggöras.

- 500 personer ska delta i entreprenörsfrämjande aktiviteter,
- 340 personer ska delta i kompetenshöjande aktiviteter,
- 300 personer ska få rådgivning,
- 29 privata och eller offentliga företag och organisationer ska samverka,
- 1 ny metod, 1 nytt verktyg och nya arbetssätt ska utvecklas,
- 10 spridningsaktiviteter ska genomföras i Fyrbodals kommuner.

Skapa starka förutsättningar för att förverkliga idéer och starta företag (1.1.2)

Green Innovation - unga på landsbygden – 450 tkr av totalt 2 268 593 kr

(Projektperiod: 2018-08-01 – 2019-08-01) - (RUN-medel från 2018) - Projektet är förlängt på grund av Corona och pågår även under år 2020.

Drivhuset vid Högskolan Väst vill bidra till att utveckla landsbygdskommunerna genom att ta vara på unga människor på landsbygden som bär på en idé eller unga entreprenörer som har tagit över verksamheten från sina föräldrar.

Projektet ”Green Innovation – unga på landsbygden” har som syfte är att skapa nya hållbara och livskraftiga företag, fler arbetstillfällen och en mer blomstrande landsbygd samt att lyfta de gröna näringarna och utveckla kommunerna i området så att fler kan tänka sig att starta företag. Syftet är också att skapa en naturliga brygga mellan de gröna näringarna och Högskolan Väst, vilket kan medföra att mer kompetens kan komma de gröna näringarna till nytta.

Detta ska bl.a. ske genom nätverk mellan olika målgrupper, kunskapsutbyte mellan studenter på Högskolan Väst och unga personer på landsbygden, studiebesök hos befintliga företagare på landsbygden, mötesplats via sociala media, digitalt affärsutvecklingsprogram, arrangera en landsbygdsgala samt att skapa uppdrag från näringslivet genom Drivhuset8.

Drivhuset kommer att fortsätta att bidra till att utveckla landsbygdskommunerna efter projektets slut, då det inte idag finns någon självklar aktör för unga människor på landsbygden som bär på en idé eller unga entreprenörer som har tagit över verksamheten från sina föräldrar. Detta genom individuell vägledning samt affärsutvecklingsutbildningar.

Främja utvecklingen av konkurrenskraftiga små och medelstora företag (1.1.3)

Affärs- och företagsutveckling Fyrbodals, Almi - 1 500 tkr av totalt 1 500 tkr

(Projektperiod 2019-01-15 – 2021-01-14 med eventuell förlängning 12+12 månader)

Avtalet handlar om att samla arbetet som genomförs i Fyrbodals inom affärs- och företagsutveckling inom en aktörs ansvar för att stärka systemet och skapa en långsiktighet i arbetet. De tjänster som erbjuds små och medelstora företag inom avtalet är följande:

1. Distribuerad affärs- och företagsutveckling
2. Akut rådgivning till små företag i ekonomisk kris
3. Rådgivning till små företag som står inför generationsskifte
4. Temaseminarium för nystartade och befintliga företag
5. Matchning av idéer och team
6. Innovationshandledning

Catalyst - för smart och hållbar industri, IUC Väst - 400 000 kr av totalt 8 752 270 kr

(Projektperiod 2020-01-01-2020-11-15)

Projektet Catalyst fokuserar på hållbar produktion och kunskapslyft inom industrin och ska skapa synergieffekter mellan pågående projekt och verksamheter. Detta för att säkerställa att inflödet av behov, förbättrings- och utvecklingsprojekt från företagen i regionen fångas upp av de gemensamma industriella innovations- utvecklings- och forskningsarenor. Projektet ska bidra till kunskapskapande och kompetenshöjning bland små och medelstora tillverkande företag i Fyrbodals.

Maritim Utveckling i Bohuslän 2.0, Lysekils kommun – 854 tkr + 150 tkr av totalt 2 700 tkr

(Projektperiod 2020-01-01-2021-06-30) - (Två beslut har fattats för att medfinansiera projektet)

Projektet ska stärka företags professionalitet, hållbarhet och innovationskraft vilket ökar viljan att utvecklas och bidra till hållbar tillväxt i Bohuslän. Inom ramen för projektet ska en ett varaktigt samarbete mellan minst fyra lokala företagsarenor etableras. 150 företag ska få ta del av coaching som i sin tur leder till ökad sysselsättning och tillväxt. Respektive arena utvecklas efter behov och vad som är möjligt på hemmaplan men arbetssätten som ska tillämpas på arenorna utvecklas gemensamt. Projektet har tillsatt en styrgrupp i vilken Fyrbodals kommunalförbund har en representant.

Utveckla test- och demonstrationsarenor där nya idéer omsätts till praktik (1.2.3)

Förstudie för innovationsplattformen för marina livsmedel och marin bioteknik, Innovatum – 200 tkr av totalt 1 Mkr

(Projektperiod 2019-11-01-2020-06-30)

Målet med förstudien är att i samverkan med potentiella parter ta fram ett underlag för ett treårigt genomförandeprojekt som handlar om att det ska skapas en plattform som möter upp StartUps, små och medelstora företag och regionutvecklingsbehoven vad gäller de blå näringarna inom marina livsmedel och marin bioteknik. Detta för att fler företag ska ta sin blå innovation till storskalig produktion och effektivisera sin produktionsteknik. Projektet ska leda till värdehöjande industriell symbios av restströmmar samt att nya företag startas.

Förstudien ska visa vilka företag som har störst nytta av ett genomförandeprojekt, hur vi på bästa sätt kan koppla kompetensen som finns inom akademien och instituten till näringslivet, hur behoven ser ut hos företagen avseende affärsupplägg, metoder, produkter och förädling.

Innovationsmiljö för hållbara material, Wargön Innovation AB - 450 tkr av totalt 22 Mkr

(Projektperiod 2019-10-01-2023-01-31)

Wargön Innovation är en aktör i utvecklingen mot en cirkulär ekonomi genom sitt fokus på stöd till utveckling av hållbara material. Det finns stora behov av en transformation till biobaserad cirkulär ekonomi för regionens små och medelstora företag för att vara konkurrenskraftiga in i framtiden. Projektet ska leda till att Wargön Innovation blir en väletablerad aktör i innovationssystemet och vara med och bidra till omställningen i samhället. Lokalt har Wargön Innovation även en stor betydelse för utvecklingen av Wargöns Innovations- och industripark.

Syftet med projektet är också att kunna erbjuda en attraktiv infrastruktur för små och medelstora företag och start-ups.

Under projektets gång ska 80 företag ha nåtts av projektet varav 20 av dem ska ha genomgått en fördjupad dialog/analys avseende transformation till bioekonomi. 12 nya produkter ska ha introducerats på marknaden. 6 Start-Ups ska ha utvecklat koldioxidsnåla materialinnovationer med stöd av Wargön Innovations innovationsmiljö. Wargön Innovation ska ha etablerat samverkan med 12 parter i form av branschföreträdare, akademi, institut och samhällsaktörer.

EN REGION FÖR ALLA – SLUTREDOVISADE PROJEKT

Skapa en sammanhållen arena för ungas möjligheter till praktik, ferieplatser och arbetsliv (2.1.1)

Praktiksamordning Fyrbodol - 200 tkr av totalt 1 117 tkr (2017-2019 1 700 tkr av totalt 8 150 000 kr)

(Projektperiod: 2016-10-01--2019-12-31)

Implementerings- och utvecklingsprojektet för praktiksamordning har haft som syfte att bidra till arbetet med att etablera ett gemensamt praktiksamordningsverktyg, att ta fram gemensam information och utveckla metoder i Fyrbodol. Vidare ska projektet arbeta för att lyfta vikten av vad en strukturerad samverkan kring skola-arbetslivsfrågorna är, och varför det är av yttersta vikt att arbeta strukturerat kring dem, och hur man kan göra det.

Projektet har övergripande haft ansatsen att genomföra piloter brett - i flera kommuner, flera skolformer och med flera olika typer av praktikformer. Det har gett en bra spridning och förankring på flera plan vilket varit lyckosamt för projektet som helhet. Information har fortlöpande getts till studie- och vägledare samt till utbildningschefsnätverket vilka utgjort styrgrupp för projektet. Nedan redogörs kort för hur projektet arbetat för att uppnå respektive syfte och målområde.

Projektet startade med att lägga tid på att förankra och informera om möjligheten av att testa verktyget praktikplatsen.se hos kommuner i Fyrbodol. Flera kommuner och andra intressenter önskade delta och testa verktyget som piloter. Under projekttiden har piloter genomförts inom skolformerna grundskola, gymnasieskola, yrkeshögskola, vuxenutbildning samt högskola. Samverkansavtal har under projekttiden tecknats med de som deltagit i pilotform för att testa verktyget praktikplatsen.se. Piloter som genomförts i projektet:

Grundskola: Bengtsfors, Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Strömstad, Tanum, Uddevalla och Åmål.

Gymnasier: Kungskapsförbundet Väst, Östrabogymnasiet i Uddevalla, Drottning Blankas gymnasium i Uddevalla, Praktiska gymnasiet i Trollhättan och Uddevalla vuxenutbildning.

Yrkeshögskola: Kungskapsförbundet Väst - Medicinska sekreterare.

Högskola: Högskolan Väst - Sjuksköterskeprogrammet.

Målet att tre kommuner/organisationer har fört in delar av sin praktikverksamhet har uppnåtts med råge. Vid projektidens slut fanns tio kommuners praohantering i verktyget, fyra gymnasieskolors APL-hantering, yrkeshögskolans hanterar all sin LIA för medicinska sekreterare i verktyget, vuxenutbildningen i tre kommuner har delar av sin praktikhantering i verktyget samt att Högskolan Väst hanterar delar av VFU för sjuksköterske-programmet i verktyget. Vidare erbjuder företag, kommunala förvaltningar, NU-sjukvården samt Primärvården platser i verktyget.

Under projektet har även grundskolan studie- och yrkesvägledare träffas regelbundet för att delge och stötta varandra i frågor kring obligatorisk prao, samverkan skola-arbetsliv samt med att ta fram informations- och handledningsmaterial kring grundskolans prao.

Intresset för praktiksamordning och det strategiska strukturarbetet kring praktik och samverkan skola- arbetsliv har genom projektet ökat i Fyrbodals kommuner.

Projektet har från och med januari 2020 övergått i en verksamhet, under Fyrbodals kommunalförbund, finansierad genom samverkansavtal med 13 kommuner, Kungskapsförbundet Väst, Högskolan Väst samt ett par fristående gymnasieskolor. Avtal gäller för fortsatt support, utbildning och drift av praktiksamordning/praktikplatsen.se. Intresse finns för att kommunalförbundet även anskaffar praktikplatser vilket kommer att utredas vidare under 2020.

Resultatindikatorer: (Förväntade resultat är för åren 2016–2019)

En region för alla Indikatorer 2016–2019	Förväntat resultat 2016–2019			Utfall		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal individer i kompetensutvecklingsinsatser	30	20	50	125	15	140
Antal individer som deltar i praktik eller ferieplatser	500	500	1 000	2 777	1 483	4 260
Ny metod, verktyg, arbetssätt			1			1
Privata och offentliga organisationer som samverkar			16			19

Kraftsamling på ökad samverkan mellan eftergymnasial utbildning och arbetsliv (2.1.2)

Framtidsentreprenörer och stärkt näringsliv i Fyrbodol -100 tkr av totalt 4 291 tkr –

(Projektperiod: 2017-01-01 – 2019-04-30) - (RUN-medel från 2017)

Projektet Framtidsentreprenörer och stärkt näringsliv i Fyrbodol har haft som syfte att stödja små och medelstora företags (SME-företag) och entreprenörers innovationskraft genom att matcha idéer med rätt kompetens och stöd. Projektet har verkat genom det befintliga innovationssystemet som består av akademi, myndigheter och företagsfrämjande stödaktörer.

När projektet skrevs fram fanns ett stort fokus på att skapa nya företag, nya jobb och att skapa en väg in på arbetsmarknaden för nyanlända. När projektet startade hade fokus förändrats och utmaningen handlade istället snarare om att utveckla nya smarta produkter, tjänster och arbetssätt som helt eller delvis kan ersätta mänskliga resurser.

För att ta del av andras lärdomar och erfarenheter har projektet besökt OneStopFutureShop och YesBox i Göteborg, Innovationscenter för landsbygden på Österlen i Skåne samt Science Park-systemet i Mullsjö och region Jönköping.

Utmaningen i projektet har bland annat bestått i att få stödet att nå ut till alla geografiska delar i Fyrbodal, liksom till alla branscher och faser i innovationsprocesserna. Projektets huvudforum har varit Superteamet som består av kommunernas näringslivsutvecklare, stödaktörer, akademi och myndigheter (främst Högskolan Väst och Arbetsförmedlingen). Teamet har mötts tre gånger per år för att utbyta kunskap och erfarenhet samt utveckla innovationssystemet tillsammans.

Konkret har projektet tagit fram en digital plattform för idéutveckling och matchning ”Dela Din Idé.nu” där innovatörer och entreprenörer kan dela och utveckla idéer. Vilken drivs vidare genom iCare4Fyrbodal med målet att utvecklas vidare och bli en nationell öppen innovationsplattform. Ett informationsmaterial som beskriver skillnader och likheter i företagande i Syrien och i Sverige har tagits fram som ett hjälpmedel för alla som kommer i kontakt med entreprenörer och innovatörer från i första hand Syrien. I projektet har man även testat ”nya” arbetssätt för att nå målgrupperna, som till exempel ”Afterwork för företagsamma kvinnor på Orust”. Även tre Innovation hack’s har genomförts. Två av dessa genomfördes i Tanum för elever i årskurs 9 och lokala företagare, ett genomfördes i Bengtsfors för företagare och entreprenörer.

Under projekttiden har 37 idéer hanterats i projektet. Av dessa idéer har några kommit vidare mot ett förverkligande genom projektets coaching och handledning, andra har hittat stöd för sin utveckling utanför innovationssystemet och ytterligare några har avstått från att kommersialisera sin idé.

Flera av indikatorerna mäter kortsiktiga resultat medan processerna från idé till ny produkt på marknaden och/eller nytt företag generellt sett är längre än projekttiden. För att ge projektet en rättvisare bild skulle en ny uppföljning behöva göras längre fram för att mäta mer långsiktiga effekter.

I Fyrbodal har samtliga kommuner utom Orust en eller flera näringslivsutvecklare. Näringslivsutvecklarnas förutsättningar varierar dock stort mellan kommunerna både vad gäller resurser, arbetsuppgifter och mandat. En genomgång av kommunernas lokala näringslivsstrategier visar att det saknas en Fyrbodalgemensam framtidsbild och att det behövs strategier för hur kommunerna kan och ska agera tillsammans för att stödja näringslivets utvecklingskraft, förmåga till förnyelse och marknadsanpassning.

Att utveckla innovationssystemet i Fyrbodal är ett långsiktigt arbete som handlar om konsolidering, tydlig styrning och kvalitativ uppföljning. På kort sikt har projektet bidragit till detta genom underlag för upphandling av affärscoaching och företagsrådgivning, och i budgetarbetet för tillväxtmedel.

Resultatindikatorer:

En region för alla Indikatorer 2016–2019	Förväntat resultat 2016–2019			Utfall		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal individer i kompetensutvecklingsinsatser	100	140	240	160	140	300
Antal företag som får rådgivning	5	10	15	6	7	13
Antal företag som utvecklar produkter	5	10	15	3	5	8
Antal nya företag	5	10	15	0	0	0
Antal ökade arbetstillfällen	5	10	15	0	0	0
Privata och offentliga organisationer som samverkar			45			45
Antal forskare som deltar i utbyte	2	3	5	0	0	0
Antal nya idéer			30	21	16	37
Antal nya metoder, verktyg och arbetssätt			3			3

**EN REGION FÖR ALLA
- PÅGÅENDE PROJEKT**

Främja ett arbetsliv som aktivt engagerar sig för barn och ungdom (2.1.3)

Kraftledning - 300 tkr av 9 333 tkr

Projektperiod: 2019-06-01 – 2021-12-31 (RUN-medel från 2018)

Kraftledning är ett Interreg-projekt med Innovatum Science center som svensk projektägare och INSPIRIA Science center som norsk projektägare. Syftet med projektet är att fler väljer att utbilda sig inom teknik och naturvetenskap och därmed öka rekryteringsunderlaget för företagen i regionerna Fyrbodal och Østfold. Strategin är att skapa och underhålla nätverk mellan aktörerna från skola och näringsliv i de olika kommunerna i Fyrbodal.

Projektet har 6 effektmål:

- Fler ungdomar väljer studier inom teknik-naturvetenskap.
- Fler ungdomar gör bättre/mer informerade val av studier/arbete- färre hoppar av sina studier.
- Fler lärare och studie-och yrkesvägledare har relevant omvärldskunskap om arbetslivet i regionen som de kan bruka i skolan med eleverna.
- Fler företag är engagerade i skolan.
- Etablerat nätverk mellan aktörer från skola och näringsliv finns och utvecklas.
- Science centers har en självklar roll som samordnare och drivande kraft i utvecklandet av arbetet med systemet mellan aktörer från skola och näringsliv

Exempel på aktiviteter som projektet kommer att genomföra under 2,5 år är vandringsutställning, ungdomsforum på Science Centers, omvärldskunskap för lärare årskurs 4-6, framtagande av skolmaterial, nätverksträffar, virtuella företagsbesök, utställningar på science centers med inslag från företag och arbetsliv i Fyrbodal och Østfold.

Under hösten 2019 har projektet riggats upp genom anställning av projektledare, delprojektledare, kommunikatör, ekonomer samt projektmedarbetare, tillsättande av en ledningsgrupp, referensgrupp samt arbetsgrupper, framtagande av tids- och aktivitetsplaner mm.

Resultatindikatorer:

En region för alla	Förväntat resultat 2019–2021			Utfall		
	Indikatorer 2019	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal individer i kompetensutvecklingsinsats	(75)	(75)	(150)			
Ny metod, verktyg, arbetssätt			(4)			
Privata och offentliga organisationer som samverkar	10	20	30	18	22	31

Effektiv kompetensförsörjning och livslångt lärande i företag och organisationer (2.2.3)**Kompetensplattform Fyrbodal - 2 000 tkr av 4 654 tkr**

(Projektperiod: 2019-02-01 – 2021-06-01)

Projektets huvudsyfte är att förse arbetslivet med rätt kompetens samt höja den generellt låga utbildningsnivån i Fyrbodalregionen. Syftet är även att utveckla och förstärka arbetsformer och strukturer för samverkan och samordning gällande kompetensförsörjning i Fyrbodal.

Under sensvåren 2021 har projektet beviljats förlängning och utvidgning av projektet med en femte modul ”Norra Bohuslän”.

Nedan redovisas sammanfattningsvis under respektive mål hur långt projektet kommit.

Framtagen samverkansmodell för kompetensförsörjningsarbetet i Fyrbodal.

Målet ska uppnås genom att vidareutveckla rutiner, metoder, avtal och rollfördelning i nätverk/kluster kopplat till Fyrbodals kommunalförbunds arbete gällande kompetensförsörjning. Upparbeta tydligare strukturer för kommunikation mellan berörda nätverk/kluster.

Projektet har under året genomfört workshops i 4 av projektets nätverk där uppdragsbeskrivningar/ avsiktsförklaringar tagits fram. Förslag till uppdragsbeskrivning har också tagits fram för ytterligare 2 nätverk. Projektet har även sammanföra olika nätverk och konstellationer för erfarenhetsutbyte, diskussioner och gemensamma aktiviteter samt varit delaktig och drivande i bildande av en nationell kompetensplattform för gröna näringar.

En fungerande struktur för omvärldsbevakning, kommunikation och spridning av information inom kompetensförsörjningsområdet.

Målet ska uppnås genom framtagande av en kommunikationsplan för spridning av information gällande bland annat omvärldsbevakning, statistik och analys. Arrangera informationsmöten och seminarier.

En grafiks profil har tagits fram liksom en hashtag #Blomstrandessamverkan. Nytt är också att goda exempel läggs ut på www.fyrbodal.se samt på förbundets sociala kanaler. Ett första utkast till kommunikationsplan/strategi har tagits fram. En fördelning över vem som omvärldsbevakar vad och sprider informationen vidare till berörda har gjorts. Projektets anställda har under året deltagit på 56 olika informationsmöten, seminarier etc. Projektet har även arrangerat 7 seminarier/informationsmöten där drygt 700 personer deltagit.

En stödstruktur för hantering av projekt, förstudier och utredningar inom kompetensförsörjningsområdet.

Målet ska uppnås genom att sprida information om utlysningar och möjligheter till finansiering av projekt, förstudier och utredningar. Medverka till uppstart och genomförande av projekt, förstudier och utredningar.

Projektet har via nätverksmöten och mejl till berörda löpande informerat om utlysningar och möjligheter till finansiering av utredningar, förstudier och projekt. Även bjudit in ESF för närmare information och dialog till nätverk/branschråd. Projektet har under året varit delaktig i framtagande av 4 projekt/utredningar samt ingått i olika arbetsgrupper för att utreda möjligheterna för ytterligare 6 förstudier/projekt. Projektet har även ingått i styrgrupper för 3 pågående projekt.

Ett aktivt och engagerat delregionalt kompetensråd, Kompetensråd Fyrbodal (KRF).

Målet ska uppnås genom att vidareutveckla arbetsformer för och sammansättning av KRF kopplat till verksamheter, nätverk och projekt inom kompetensförsörjning.

Kompetensråd Fyrbodal (KRF) har haft 4 möten under året. Efter arbete i workshopform har sammansättningen i rådet setts över och därefter har en avsiktsförklaring tagits fram som tecknats av respektive part som beskriver rådets uppgift, ansvar och mandat. Rådet som även är referensgrupp för projektet har bland annat beslutat att tematisera sina möten samt att mötena ska förläggas hos de olika aktörerna.

En stödstruktur för lokalt kompetensförsörjningsarbete.

Målet ska uppnås genom att stimulera medlemskommunerna att ta fram strategier för kompetensförsörjning. Driva och delta i nätverk. Stödja kommunernas etablering och utveckling av Lärcentra och Fritt sök. Verka för ökad samordning och samverkan mellan Validering Väst, vuxenutbildningsenheterna och Lärcentra.

5 kommuner har fått processtöd i arbetet med lokal kompetensförsörjning. Att stimulera kommunerna att ta fram strategier och handlingsplaner för kompetensförsörjning kopplas till strukturbildningsarbetet i Fyrbodal under 2020. Projektet har administrerat och processlett 9 nätverk samt deltagit i 8 nätverk och 18 arbets-, referens- och styrgrupper. Målet att ta fram ett samverkansavtal gällande ”fritt sök” inom yrkesutbildning för vuxna kommer troligen inte att vara möjligt under projektperioden, där förtroendeskapande aktiviteter prioriteras. Projektet har varit på ett studiebesök hos Falköpings lärcentra och därefter gjort en kartläggning gällande system i form av mjukvara, hårdvara och teknik ute hos kommunerna. Projektet har också varit stöd i arbetet med att starta upp ett lärcentrum i Färgelanda kommun kopplat till kommunerna i Dalsland där ett seminarium har arrangerats samt att tillväxtmedel för en förstudie kommer att sökas. Under fyra halvdagar har Validering Väst genomfört en utbildning för att komma igång med Vård- och omsorgscollegena nya metodmaterial. Valideringsfrågan finns också på agendan i branschrådet hotell och restaurang.

En stödstruktur för samverkan mellan arbetsliv och utbildning.

Målet ska uppnås genom insatser för ökad samverkan mellan arbetsliv och utbildning exempelvis bildande av branschråd/college, stöd till befintliga college, praktiksamordning, kartläggning av kommunernas arbete med samverkan skola arbetsliv (SSA).

Projektet har varit facilitator i bussbranschrådet samt processtöd i uppstart och facilitator i branschråden hotell & restaurang samt bygg. Dialog gällande gröna näringar och transport pågår. Projektet har sammanfört representanter från utbildning och näringsliv som ex. bussturné för rekrytering av elever, bussbranschrådet träffat SYV, byggtävling på Torp köpcentrum i Uddevalla samt att man i samtliga branschråden jobbar tillsammans utbildningsanordnare kring innehåll och kvalitet i utbildningar. Projektet har haft nära samarbete med teknik- och vård- och omsorgscollegena samt projektet ”Praktiksamordning” som övergått till en verksamhet på kommunalförbundet. Arbetet med att ta fram en förstudie gällande kartläggning av kommunernas arbete med SSA planeras ske under 2020.

Särskild satsning på kompetensförsörjning ur ett landsbygdsperspektiv

Målet ska uppnås genom att tillsammans med Landsbygdsutvecklingsnätverket ta fram en sammanhållande strategi för kompetensförsörjning i landsbygder i Fyrbodal. Vidareutveckla nätverkets arbetsformer för att formera ett Landsbygdsutvecklingsråd. Verka för att en pilot kring konceptet Smarta byar startas upp. Fortsätta arbetet med att skapa en collegeliknande struktur/branschråd för naturbaserade näringar.

Ett landsbygdsutvecklingsnätverk har bildats som konstaterat att ett särskilt landsbygdsutvecklingsråd inte är aktuellt i dagsläget. Landsbygdsfrågorna är mycket breda och behöver komma upp på agendan i flera av kommunalförbundets nätverk. Projektet har under perioden arrangerat ett event med fokus på nyanländas företagande i landsbygder, för att visa på möjligheter för nyanlända entreprenörer att starta och driva företag i landsbygder. Projektets processledare har deltagit i arbetet att starta den nationella plattformen för kompetensförsörjning i gröna näringar som drivs inom ramen för det nationella Landsbygdsnätverket. Projektet har jobbat med möjligheten att bilda ett college för gröna näringar vilket i dagsläget inte är aktuellt. I stället har en nationell kompetensplattform bildats där projektets processledare leder kompetensplattformens arbetsgrupp. Projektet har genomfört en workshop med landsbygdsutvecklare i Fyrbodal gällande smarta landsbygder i samverkan med landsbygdsnätverket. Projektet planerar att under 2020 anordna ett seminarie och studiebesök kring framgångsrik landsbygdsutvecklingsarbete samt genomföra en pilot i Fyrbodalregionen som testar konceptet Smarta byar.

Projektet har delats upp i fyra delområden som tillsammans förstärker helheten: Fyrbodals strategiska kompetensförsörjningsarbete, Kompetensplattform Fyrbodal, Nätverk, branschråd och kluster samt Landsbygdsutveckling med inriktning strategisk kompetensförsörjning.

Resultatindikatorer: (Förväntade resultat är för åren 2019–2021)

En region för alla Indikatorer 2019	Förväntat resultat 2019–2021			Utfall		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal företag och organisationer som arbetar med kompetensförsörjning	200 (400)	150 (300)	50 (100)	671	289	135
Ny metod, verktyg, arbetssätt			2 (6)			2
Privata och offentliga organisationer som samverkar	100 (200)	100 (200)	25 (50)	326	213	134

Förstudie: Utveckling av konceptet Möjligheternas värld - 200 tkr

(Projektperiod: 2019-11-01 – 2020-06-01)

Förstudiens syfte är att utreda en mer robust affärsmodell för att säkra en långsiktigt hållbar finansiering av konceptet Möjligheternas Värld, med målet att kunna erbjuda en för Fyrbodal anpassad och finansierad modell för Möjligheternas värld.

Förstudien ska bland annat genomföra en enkätundersökning bland pedagogisk personal och elever för att utveckla konceptet i rätt riktning, utreda möjligheterna till finansiering från näringslivet i tillägg till offentlig finansiering samt att utveckla ambassadörsutbildningen och hålla dessa på flera skolor för att öka engagemanget. I utredningen ska även bemanning och organisering av Teknikcollege Fyrbodal ingå som en del i genomförandet av möjligheternas värld.

Processledaren för Teknikcollege Fyrbodal har aviserat att hon kommer att avslutat sin anställning under början av 2020. Vilket innebär att en ny processledare behöver rekryteras och en förlängning av förstudien har beviljats tom 2021-06-30.

Utveckla samordning inom utbildningssystemet för att möta framtidens kompetensbehov (2.2.4)

Kommunakademin Väst – 750 tkr av totalt 1 500tkr

(Projektperiod: 2019-01-01 – 2019-12-31) (Finansieras med ej upparbetade medel från tidigare programperioder)

Samverkansavtalet mellan Högskolan Väst och Fyrbodals Kommunalförbund trädde i kraft den 1 januari 2018 och omfattar kalenderåren 2018–2020 och förlängs om ingen av parterna skriftligen säger upp det. KAV är en samverkansarena för att bedriva gemensam kunskaps-, kompetens- och verksamhetsutveckling som bidrar till nytta för Fyrbodals kommuner och Högskolan Väst samt samhället i stort.

Under 2019 har verksamheten styrts av en verksamhetsplan och en analys som gjordes våren 2018. Under året togs beslut om en ny arbetsordning. Året karakteriseras av uppstart och implementering av den nya arbetsordningen där ledningsrådet spelar en avgörande roll, samt formering av arbetsgrupper. Viktiga områden för KAVs ingående parter är för Fyrbodal att öka övergången till högre utbildning, identifiera behovsstyrd kompetensutveckling samt utveckla verksamheter i kommunal och privat sektor. För Högskolan Väst avses att utveckla profilen för Arbetsintegrerat lärande (AIL), utveckla nya former av AIL och flexibel utbildning samt att stärka forskning och utbildning.

Nedan följer några exempel på aktiviteter och utbildningsinsatser som kommit till tack vare Kommunakademin verksamhet:

- Projektansökan till Västra Götalandsregionen (VGR) som beviljats medel motsvarande 6,9 miljoner. Projektet handlar om att gemensamt arbeta för att öka övergången till högre studier i Fyrbodals kommuner.
- En kommunikationsstrategi/plan för 2020.
- Arrangerat konferensen ”Digitaliseringen i skolan – möjligheter och utmaningar” ca 100 deltagare samt medarrangör med Fyrbodals hälsoakademi i den årliga konferensen "Digitalisering i praktiken inom hälsa, vård och omsorg" och konferensen "Sköra äldre".
- Seminarier "Bygglovet svåra frågor" för bygg- och planhandläggare.
- Uppdragsutbildning "Socialrätt barn och unga".
- En gemensam ledarskapsutbildning för chefer där 8 kommuner deltog.

Sex projekt beviljades i KAV:s projektutlysning 2019:

- Öka den generella utbildningsnivån i Dalsland (Dals Eds kommun).
- Kompetensutveckling för kunskapsförsörjning inom skola och utbildning (Högskolan Väst).
- Inter-professionellt lärande (Högskolan Väst).
- Samverkansprojekt för utveckling av AIL inom små och medelstora företag (Trollhättans Stad).

- Bygglovets svåra frågor (Högskolan Väst) samt
- Utökad etablering av arena för erfarenhetsutbyte och samproduktion gällande utbildning och digitalisering (Högskolan Väst).

EN REGION DÄR VI TAR GLOBALT ANSVAR – SLUTREDOVISADE PROJEKT

Göra VG till modell för hållbar landsbygdsutveckling, samspel stad/land (3.1.3)

Utveckla miljölösningar med ambition att påverka via affärsdriven miljöutveckling (3.1.4)

Miljöbron - 200 tkr av totalt 3 472 tkr

(Projektperiod: 2019-01-01 – 2019-12-31)

Miljöbron är en ideell förening med syfte att fungera som en länk mellan näringslivet och studenterna på högskolor och universitet i vår region. Syftet är en ökad kompetens i företagen genom samverkan mellan akademi och näringsliv som bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling i regionen. Miljöbrons verksamhetsidé är att förmedla hållbarhetsprojekt mellan företag och studenter.

Projektet skall leda till att företagen får tillgång till den senaste kunskapen inom miljöområdet och får en möjlighet att lära känna potentiella, nyutexaminerade medarbetare. Projektet skall också bidra till att skapa lönsamma miljömässiga affärer och hållbar tillväxt för företagen i Fyrbodalen. Miljöbron erbjuder tre olika typer av projekt: uppdrag (korta projekt med två studenter omfattande cirka 30–40 timmar), kursprojekt (2-5 studenter arbetar i grupp under 1-8 veckor inom ramen för studenternas kurs val) samt examensarbeten (på kandidat- eller master nivå under 10 eller 20 veckor).

Under 2019 har olika samverkansprojekt genomförts där Miljöbron sammanfört olika uppdragsgivare med studenter från Högskolan Väst och andrar lärosäten. Ett särskilt fokus har lagts på livsmedelsbranscher och samarbeten mellan studenter och olika livsmedelsföretag har genomförts. Miljöbron har dock inte nått upp till sina målsättningar vilket bl a förklaras med att två kursprojekt på Högskolan Väst inte blivit av. Arbete har därför lagts på att etablera nya kurssamarbeten för framtiden samt på att finna nya samarbetspartner i Fyrbodalen för att säkra ett långsiktigt arbete. Samarbeten har t ex påbörjats med avdelningen för omvårdnad samt hälsopromotion och vårdvetenskap vid Högskolan Väst.

Resultatindikatorer:

En region där vi tar globalt ansvar	Förväntat resultat			Utfall		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal företag som genomfört miljöförbättrande insatser			20	-	-	6
Antal privata och/eller offentliga företag och organisationer som samverkar			20			5
Antal individer i praktik, examensarbete och mentorsplatser	5	8	13	0	8	8

Affärsdriven miljöutveckling – 250,5 tkr

(Projektperiod: 2019-01-01 – 2019-12-31)

Affärsdriven miljöutveckling ska medverka till att både miljönytta och näringslivsutveckling åstadkoms genom att bl.a. sammanföra medlemskommunerna och kommunala bolag med företag och akademi. Viktigt är också att medverka till att Fyrbodalområdets satsningar på området blir kända. Direktionen har valt tre fokus som utgår från Fyrbodals styrkor och förutsättningar: ”Maritim utveckling”; ”Skoglig bioekonomi”; ”Fossilfria transporter”. Genom att sätta kommunalförbundets tid och tillväxtmedel (miljömiljonen) in i projekt som återfinns inom de tre fokusområdena växlas miljömiljonens pengar upp med andra finansiärers medel. Under 2019 har Fyrbodals miljömiljon medverkat till etablering av projekt med en total budget på nära 38 MSEK.

Förutom etablering av nedanstående projekt har arbetet bl a också innefattat:

- Medverkan i arbetet för en skogsstrategi för Västra Götaland.
- Medverkan i styrgrupp för Klimat 2030 Västra Götaland.
- Medverkan i styrgrupp för Svenskt Marintekniskt Forum.
- Genomförande av möten för Fyrbodals politiska styrgrupp för Affärsdriven miljöutveckling.
- Medverkan i Västra Götalandsregionens miljöstrategiska samverkansmöten.
- Medverkan vid medlemskommuners miljöstrategiska arrangemang och möten.

EN REGION DÄR VI TAR GLOBALT ANSVAR – PÅGÅENDE PROJEKT

Göra VG till modell för hållbar landsbygdsutveckling, samspel stad/land (3.1.3)

Utveckla miljölösningar med ambition att påverka via affärsdriven miljöutveckling (3.1.4)

Grön Tillväxt Trä – 134 tkr av totalt 12 060 tkr

(Projektperiod: 2017-09-01 - 2020-11-30)

Fyrbodals kommunalförbund och Position Väst har tillsammans med Svinesundskommittén och Östfold etablerat projekt Grön Tillväxt Trä. Målsättningen är att öka kompetensen kring träbyggnation hos befintliga företag i Fyrbodal och Östfold samt hos byggherrar inklusive Fyrbodals kommuner och kommunala bostads- och fastighetsbolag samt att attrahera nya företagsetableringar. Det gränsregionala samarbetet är centralt i projektet och erfarenheterna kring ffa massivträbyggande är stort på norska sidan. Under året har ett 20-tal seminarier, studieresor och minimässor genomförts med deltagande från både medlemskommunerna, arkitekter, konstruktörer, byggföretag och privata byggherrar. Flera byggnationer med trä i de bärande konstruktionerna har uppförts eller påbörjats. Samarbetet med Svinesundskommittén och norska parter har gett ovärderliga norska erfarenheter till fyrbodalsaktörer och även gjort att vårt arbete väckt intresse utanför Fyrbodal.

Position Väst har vidareutvecklat sitt värdeerbjudande inom trä. Det har använts på mässor och vid etableringsärenden. I samarbete med Stenebyskolan, Innovatum, Borregard, GKN, IUC Väst m fl har en film producerats vilken används vid marknadsföring och etableringsärenden. Sju regionala etableringskontor däribland Position Väst har identifierat trä/skoglig bioekonomi som ett styrkeområde och under ledning av Business Sweden inlett ett samarbete för positionering.

Tillverka i trä – Trämanufaktur 600 tkr av totalt 19 000 tkr

(Projektperiod:2019-01-01 – 2021-12-31)

Projekt "Tillverka i trä", har etablerats på Innovatum tillsammans med över 30 medverkande företag, Högskolan Väst, stiftelsen Steneby, HDK Steneby, Fyrbodals kommunalförbund och Johanneberg Science Park. Fokus under tre år är industrialisering och design av prefabricerade träkonstruktioner, möbler och köksinredning.

Flerbostadsbyggandet i trä ökar och ger stora klimatvinster. En utmaning för både den industriella träbyggnadsbranschen och den träbaserade inredningsindustrin är att utveckla effektivare och behovsstyrd, industrialiserad produktion. Projektet ska nyttja Västra Götalands spetskompetenser inom produktionsteknik och design och koppla samman dessa med träbyggnadsindustrin, träkomponentleverantörer, träinredningsföretag samt de tillverkande träföretagens leverantörer av automationsutrustningar, system och tjänster. Tester och demonstrationer ska utföras, designprocesser genomföras med målsättningen att generera nya kunskaper, nya samarbeten, stärkt konkurrenskraft och också att etablera en nationell testbädd för innovativ robotassisterad trähus- och inredningstillverkning och för digitala system som svarar mot behoven inom trämanufaktur gällande design-, informations- och planeringssystem. I projektet ingår även arbete med strategisk kommunikation som ett verktyg för att nå resultat samt att med hjälp av designprocesser utveckla produkter från restströmmar som uppstår hos träbearbetande företag.

Mötesplats Skog & Trä – 97 tkr av totalt 117 tkr

(Projektperiod: 2020-01-01 - 2020-10-31)

Gröna klustret Nuntorp har beviljats medel för förstudie om att etablera sig som mötesplats för skoglig utveckling för skogsägare och skogsmaskinföretag. Förstudien kommer i huvudsak att genomföras under 2020.

Fossilfri Gränsregion 2030 – 500 tkr av totalt 10 663 tkr

(Projektperiod: 2019-01-01 – 2021-12-31)

I Fossilfri Gränsregion byter Fyrbodals medlemskommuner succesivt ut sin fordonsflotta till el och biogas, en strategi för laddinfrastruktur arbetas fram, elcykling främjas och arbete med att möjliggöra fossilfria arbetsmaskiner genomförs. Dessutom pågår arbete för att försöka få till produktion av lokalt biogasbränsle från kommunernas hushållsavfall. Ett arbete för krav på el eller biogas vid upphandling av transporttjänster liksom samlastning av godstransporter till kommunerna har etablerats under året. Medlemskommunernas gemensamma arbete väcker uppmärksamhet och beskrivs som ett gott exempel i bl a Länsstyrelsens rapportering till nationell nivå. Projektet pågår även under 2020 och 2021.

Tur & Retur – hållbara resor mellan land och stad – 300 tkr av totalt 3 200 tkr

(Projektperiod: 2018-11-01 – 2020-10-31)

I pilotprojektet Tur & Retur har Orust som typisk pendlings- och turistkommun samt Dals Långed valts ut för undersökningar av resbehov och för att testa tjänster som bildelning, cykeltjänster, tjänster knutna till

pendelparkering mm. Sådana försök görs alltmer i Sverige och internationellt men enbart i stadsområden inte på landsbygder. Fyrbodals pilotprojekt är ett av de första i sitt slag. Målet är ökad tillgänglighet, minskat behov av att resa med egen bil och minskad kostnad för hushållen. Medverkar gör Fyrbodals kommunalförbund, Orust kommun, Dalslands miljö- och energiförbund och Västra Götalandsregionen. Under 2020 kommer testerna, utvärdering och spridning av erfarenheterna att göras.

Gröna Baljväxter 150 tkr av totalt 300 tkr

(Projektperiod 2019-01-01 – 2020-06-30)

En förstudie görs av Gröna klustret Nuntorp, Agroväst, Innovatum, Rise, företag och organisationer för att se om potential, odlingsförutsättningar, tekniska och affärsmässiga möjligheter finns för att etablera en satsning på odling, grönskörd och förädling av baljväxter i Västra Götaland och södra Värmland. Studien ska visa vad som krävs för att etablera ett samverkansprojekt kring lokalt odlade och därefter grönskördade baljväxter. Förstudien slutförs under 2020.

Själaskjulen – dokumentation 52,5 tkr av total 130 tkr

(Projektperiod: 2019-05-01 - 2020-12-31)

Själaskjulen är en satsning för att utforma unika vindskydd i anslutning till sjösystemet i Dalsland och Nordmarken. Med spektakulär design och konstnärlig kvalitet ska vindskydden öka attraktiviteten i området och ge besökare möjlighet att övernatta i miljöer med höga naturvärden.

Vindskydden kommer att tillverkas i trä i en produktion där äldre hantverkstraditioner möter modern träbyggnadsteknik med digitala processer och verktyg. Konceptet utvecklas med ledorden natur, avskildhet, sammanhang, enkelhet och professionalitet. Projektet skapar mötesplatser mellan människor och organisationer som står för engagemang och nyskapande. Det realiserar i samverkan mellan föreningsliv, näringsliv, aktörer inom konst och kultur. Genom projektet kommer projektets arbete att i film dokumenteras och därefter spridas enligt kommunikationsplan. Projektet drivs i huvudsak under 2020.

Strukturbild Fyrbodals – 300 tkr av totalt 600 tkr

(Projektperiod: 2018-01-01 - 2018-12-31) – (Projektet är förlängt och pågående)

Projektet Strukturbild Fyrbodals har startats upp under 2016 och intensifierades under 2017 då en kartläggning av Fyrbodals genomfördes. Under 2018 har ett nytt nätverk bildats bestående av kommunernas samhällsplanerare, Länsstyrelsen och Västra Götalandsregionen. Syftet med nätverket är att tillsammans med övriga nätverk skapa en gemensam strukturbild för Fyrbodals och på sikt för hela Västra Götaland för att stärka de lokala och regionala förutsättningarna för långsiktig hållbar tillväxt. Under 2019 har arbetet präglats av framtagandet av den fortsatta processen. En utvecklingsdag för kommundirektörer och direktionen har anordnats för att sondera vilka framtidsfrågor som är viktiga för att driva hållbar utveckling i Fyrbodals. Samhällsplanerarnätverket har träffats regelbundet för att diskutera innehåll, modell och upplägg för kommande rådslag.

Strukturbilden ska resultera i ett samordnat planeringsunderlag för politiska beslut som stärker Fyrbodals förutsättningar i Västra Götaland och Sverige. Arbetet ska tydliggöra utvecklingsförutsättningar och skapa en samlad målbild, utgöra en arena för samarbeten över kommungränserna samt identifiera strategier och nycklar som driver positiv utveckling.

Projektet är ett samarbete med Västra Götalandsregionen där processen i sig är målet. VG2020 utgör grund för strukturbildsarbetet där strukturbild Fyrbodals kommer att ingå i Västra Götalands målbild.

Resultatindikatorer:

En region där vi tar globalt ansvar	Förväntat resultat 2016-2018			Utfall		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Indikatorer 2019						
Privata och offentliga organisationer som samverkar			17			17

EN REGION SOM SYNS OCH ENGAGERAR – SLUTREDOVISADE PROJEKT

Främja en aktiv och nyskapande kulturregion för alla i Västra Götaland (4.1.1)

Uppföljning av kommunernas arbete med offentlig miljö (förstudie) - 150 tkr av totalt 150 tkr

(Projektperiod: Förstudien genomfördes under hösten 2019 och redovisades i januari 2020)

Nätverkstan Kultur har genomfört en rad intervjuer med tjänstepersoner i medlemskommunerna samt samlat in information via en enkät för att ta fram en bild av hur kommunerna arbetar med offentlig miljö och konst idag, några år efter att Fyrbodalsmodellen antagits och projektet Offentlig miljö som konstform avslutats. Arbetet utgick från två frågeställningar; Hur arbetar Fyrbodals kommuner med sin offentliga miljö och planering idag? Samt Hur står sig Fyrbodalsmodellen i en situation av krympande kommunala ekonomier? Resultatet lämnades i en rapport till kommunalförbundet i januari 2020. Målet med kartläggningen var att Fyrbodals kommunalförbund ska ha en uppdaterad nulägesbild av kommunernas ambitioner och behov av stöd i kommande satsningar som rör samverkan kring den offentliga miljön. Gestaltad livsmiljö, som är regeringens samlingsbegrepp för utvecklingsområdet, är och planeras att fortsätta vara prioriterat i kommunalförbundets verksamhetsplan och lyfts även i Kulturstrategi Västra Götaland 2020-2023.

Vidareutveckling av seminarieverksamhet – 250 tkr av totalt 370 tkr

(Projektperiod: 2018-01-01 - 2019-12-31)

Inom projektet har Fyrbodals kommunalförbund planerat och genomfört två seminarier under paraplyet Attraktiva kommuner (2018 och 2019). Seminariernas syfte har varit att bidra till att göra Fyrbodals till en mer attraktiv region där långsiktig hållbarhet, liv, skönhet och trivsel präglar livsmiljön. Seminariernas mål har varit att skapa gemensamma referenser i kommunerna och en ökad kompetens om hur man kan arbeta med offentlig miljö. Seminarieriet har utvecklats genom åren och det finns en

önskan hos deltagare att den ska fortsätta arrangeras. Dock finns det utvecklingspotential inför framtiden, med ett bredare anslag med målet att locka ett större antal deltagare från fler förvaltningar och nämnder än kultur, vilka har varit överrepresenterade.

Resultatindikatorer:

En region som syns och engagerar	Förväntat resultat 2016-2018			Utfall		
	Indikatorer 2016–2018	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal evenemang			2			2
Antal besökare, publik och deltagare till evenemang (deltagare seminarier)			600			217
Antal kommunicerade goda exempel			6			10
Privata och offentliga organisationer som samverkar			14			14

Landet mitt emellan (år 3) - 180 tkr av totalt 448 tkr

(Projektperiod: 2019-01-01 – 2019-12-31)

Kommunerna Färgelanda, Dals-Ed och Munkedal har deltagit i det gemensamma konstprojektet Landet Mitt Emellan, avslutande år 3. Land Art-projektet har haft till syfte att få fler besökare till det geografiska området mellan väg 172 och E6 med spektakulära och överraskande händelser längs vägen. Projektet har haft som mål att öka besöksnäringen, involvera lokala konstnärer, färdigställa årets Land Art-platser, engagera skolelever och lämna över genomförandet på extern kulturaktör (från tidigare Munkedals kommun). Under årets genomförande presenterades fem nya konstverk längs med vägsträckan.

Under det avslutande projektåret har projektägaren Munkedals kommun anlitat konstföreningen Stone Zone IF för att genomföra det praktiska arbetet. Tack vare deras kontakter kunde projektet knyta band med Konstnärscentrum Västs satsning på Land Art inom (X) Sites som bland annat presenterar konst i Halland. Ett gemensamt seminarium genomfördes, men övriga planerade samarbeten uteblev dessvärre pga minskat beviljade projektmedel från Västra Götalandsregionen. Årets utvalda konstnärer kommer från Norden och Ryssland.

Landet Mitt Emellan har marknadsförts genom en folder med kartor samt presentationsskyltar och QR-koder vid konstverken. Foldern har funnits tillgänglig på turistbyråer och andra publika platser i kommunerna. Projektet har en hemsida och finns på Facebook. Lokalpressen har synliggjort konsten genom flera artiklar och politiker i de medverkande kommunerna har fått presentationer av projektet. Barn och unga har involverats både i uppförandet av nya verk och i anslutning till befintliga verk tack vare Skapande Skola. Konstprojektet har engagerat både ideella krafter och privata markägare.

Tio konstverk finns kvar efter projektets avslut och tas omhand av engagerade markägare, föreningar och eller kommunerna.

Resultatindikatorer:

En region som syns och engagerar	Förväntat resultat 2018			Utfall		
	Indikatorer 2019	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal evenemang (arrangemang och skolworkshops)			8			6
Antal besökare, publik och deltagare till evenemang (baserat på besökare på FaceBook-sidan)						30000
Antal kulturutövare (konstnärer 2019)			5			5

Utveckla Västra Götaland som en plats där unga möts, främja ungdomskulturen (4.1.2)

Satsa på internationell mötesindustri, evenemang och på att stärka besöksnäringen (4.2.2)

Riva gränshinder och öka samverkan med Norge, etablera region Oslo/Göteborg/Öresund (4.2.3)

Svinesundskommittén – 300 tkr av totalt 2 436 tkr

(Projektperiod: 2019-01-01 – 2019-12-31)

Svinesundskommitténs mål är att utveckla Svinesundsområdet till en av Nordens mest attraktiva gränsregioner. Projektets syfte har varit att få till en överenskommelse mellan Svinesundskommittén och Fyrbodals kommunalförbund för att tydliggöra uppdrag, roller och mandat inom gränsregionala och gränsutvecklande frågor. Då Svinesundskommittén är den enda aktören som jobbar med besöksnäringsspår på bägge sidor av gränsen har kommunalförbundet och Svinesundskommittén kommit fram till att kommunalförbundet kan stötta projekt som främjar gränsöverskridande besöksnäring.

Driva offensiva insatser för att etablera nya arbetsplatser i Västra Götaland (4.2.4)

Position Väst – 2 950 tkr av totalt 3 222 tkr

Genom Position Väst har kommunerna en gemensam plattform som arbetar proaktivt med etableringsarbetet och marknadsföringen av tillväxtområdet mellan Göteborg

och Oslo. Plattformen innebär också en kvalitetssäkring genom samarbetet med bland andra Business Sweden gällande internationella etableringar. Position Väst underlättar etableringar genom snabb, skräddarsydd, kostnadsfri och konfidentiell service. Nära samarbete med näringslivsenheterna i 17 kommuner, utbildningsaktörer och befintligt näringsliv ger värdefulla fakta, kontakter och förslag till finansieringslösningar för ett optimerat etableringsläge.

Under 2019 har Position Väst hanterat ett 50-tal etableringsärenden varav hälften av dem har varit internationella. En handfull av dem har haft hög intensitet och i ett flertal fall har insatserna lett till att företagen har kommit till kommunerna för att inventera mark och diskutera detaljplaner.

Flera av kommunerna efterfrågar ökad kompetens avseende hantering av internationella ärenden. De kräver en mer omfattande och längre samverkan och samordning för att få till. En slutsats är att delregional och kommunal nivå behöver se över vad som kan förberedas för att klara av en ökad offertberedskap vid förfrågningar.

Under 2019 har Position Väst medverkat till etableringsbeslut av tyska SONO Motors samt ett antal mindre tillverkande bolag. Flera ärenden lever vidare in i 2020.

Position Väst bygger sin marknadsföring på delregionens styrkor inom branscher där Fyrbodal bedöms ha konkurrenskraft ur ett internationellt perspektiv. I samverkan med kommunerna och andra aktörer har branschriktade värdeerbjudanden på engelska tagits fram. En film har tagits fram "Rethinking Wood" för att stärka den norsk-svenska regionens stolthet och attraktivitet även på ett generellt plan.

Position Väst deltog på Hannover Messe som en del i den svenska satsningen. På mässan stod det maritima/marina i fokus. Intresset för de blå näringarna ökar och ett antal etableringsärenden har hanterats.

Som ett led i att skapa ett utökat kontaktnät inom Automotive har Position Väst deltagit i Fordonskomponentsgruppens aktiviteter. Inom detta fokusområde har SONO-etableringen skett.

Position Väst har deltagit på flera logistikmässor under året, både internationella och nationella. Ett antal ärenden har hanterats inom detta område avseende större lager- och logistikanläggningar.

Inom fokusområdet trä genomförs insatserna genom projektet Grön tillväxt trä som Svinesundkommittén är projektägare till. Inom fokusområdet har ett antal etableringsförfrågningar hanterats varav ett av dem är nära ett offentliggörande.

Position Väst har deltagit i flera möten för att tydliggöra effektsituationen i Västra Götaland. Inom fokusområdet elintensiva verksamheter handlar etableringsförfrågningarna primärt om datacenter men även tillverkning som har behov av relativt stort effektuttag.

Inom fokusområdet besöksnäring har en arbetsgrupp bildats. Tanken är att på sikt kunna jobba proaktivt för att attrahera rätt typ av besöksnäringföretag som kan stärka de turistbolag som redan är verksamma.

Position Väst-dagen genomfördes med ett 70-talet aktiva deltagare från medlemskommunerna och samverkanspartner och i samverkan med projektet Bättre företagsklimat i Fyrbodal.

Resultatindikatorer:

En region som syns och engagerar	Förväntat resultat			Utfall		
	Indikatorer 2019	Kvinnor	Män	Totalt*	Kvinnor	Män
Antal nya företag	1	3	4			2 *
Ökade arbetstillfällen (årsarbetskrafter)	15	35	50			453

* SONO-motors, 450 arbetstillfällen
Mindre företag inom trä (ej offentliggjort ännu), 3 arbetstillfällen

EN REGION SOM SYNS OCH ENGAGERAR – PÅGÅENDE PROJEKT

Främja en aktiv och nyskapande kulturregion för alla i Västra Götaland (4.1.1)

Slojdtrukk – 100 tkr av totalt 567 tkr
(Projektperiod: 2018-01-01 – 2020-12-31)

Ett projekt som syftar till att utveckla koncept kring flexibla mobila verkstäder, för att kunna söka upp målgrupperna där de finns. Slojdtrukk tillgängliggör hantverksmässigt och konstnärligt skapande även för den som sällan eller aldrig kommer i kontakt med dessa. I stora delar av Fyrbodal är tillgängligheten till kulturaktiviteter och konstutställningar låg. Genom Slojdtrukk finns möjlighet att förflytta aktivisterna till deltagare exempelvis till föreningar, skolor och på så sätt nå ut till nya målgrupper för ökat intresse för hantverk, slöjd och eget skapande.

Kultur möter innovation (förstudie) – 200 tkr av totalt 200 tkr
(Projektperiod: våren 2020)

Projektets syfte är att undersöka vad som kan hända i mötet mellan kultur och innovation. Genom samtal och workshops ska förstudien titta på vilka metoder som kan utvecklas gemensamt när personer verksamma inom kulturföretag möter personer inom innovationsprojekt. Vad sker när de olika kompetenserna möts och kan vi identifiera nya arbetsmetoder som på sikt berikar verksamheter och innovationer?

Attraktiva kommuner – seminarier 2020-2021 – 165 tkr av totalt 165 tkr

(Projektperiod: 2020-2021)

Projektets syfte är att genom årliga seminarier höja kompetensen bland ansvariga tjänstepersoner och politiker inom utvecklingsområdet Gestaltad livsmiljö.

Granitkusten etapp 2 och 3 – 900 tkr (fördelat 300 tkr/år) av totalt 2 375 tkr

(Projektperiod: 2019-2021) - (KUN-medel från 2018)

Projektet syftar till att utveckla natur- och kulturarvsturism i norra Bohuslän genom att stärka befintliga aktörer och skapa fler entreprenörer inom kultur- och besöksnäringen. Insatserna ska leda till en etablerad stadigvarande plattform och organisation samt att flera av de medverkande platserna uppnår Turistrådets klassificering/nivå Sverige.

Tiotusenbitarspusslet – En konstnärligt förpackad crowdfundingmodell för Fengersfors bruk – 200 tkr av totalt 570 tkr

(Projektperiod: 2020-2021)

Projektet syftar till att med hjälp av en konstnärligt förpackad crowd funding i form av ett gigantiskt pussel, samla in medel så att konstnärskollektivet Not Quite på sikt kan genomföra ett köp av Fengersfors Bruk. Ett ägarskap som i förlängningen skulle innebära fortsatt utveckling av besöksmålet och kulturföretagandet i området.

Ökad kulturstrategisk samverkan i Fyrbodal – 250 tkr av totalt 250 tkr

(Projektperiod: 2020-2021)

Projektet syftar till att lägga grunden för ett kraftfullt genomförande av Kulturstrategi Västra Götaland 2020-2023 samt vara en utgångspunkt för kommunalförbundets verksamhetsplan 2021-2023. Insatserna ska verka kompetenshöjande för projektets deltagare, främst riktat mot nätverket för kulturansvariga i Fyrbodal.

Kulturklustret Tanums kommun (förstudie) – 150 tkr av totalt 150 tkr

(Projektperiod: 2019-2020)

Projektet syftar till att kartlägga kulturklustret i och kring Tanums kommun. Arbetet utgår från frågorna Vad betyder kulturklustret i Tanums, Sotenäs och Strömstads kommuner? Samt Hur kan vi utöka kunskap, synbarhet, samverkan internt och externt?

På Väg 45 (förstudie) – 150 tkr av totalt 171 tkr

(Projektperiod: 2020)

Projektets syfte är att genomföra en konstnärlig kartläggning av de kommunala konsthallarnas roll och relevans för konstlivet i och kring kommunerna Vänersborg, Trollhättan och Åmål. Sökanden har en ambition att i kartläggningen föra samman en kulturbyråkratisk ansats med den fria samtidskonsten och därmed låta konsthallarna bli undersökta utifrån konstens egna premisser.

Den bohuslänska stenindustrin – kunskapsuppbyggnad och planeringsunderlag – 200 tkr av totalt 600 tkr

(Projektperiod: 2020-2021)

Projektet syftar till att genom inventering, aktivering och kunskapsinsamling få möjlighet att värdera vetenskaplig och pedagogisk potential vid stenindustriella lämningar längs med Bohuskusten. Formulera bedömningskriterier som kan vara till både praktisk och ekonomisk nytta inom kommunal fysisk planering och hållbar samhällsutveckling.

Satsa på internationell mötesindustri, evenemang och på att stärka besöksnäringen (4.2.2)

Platåbergens Geopark – 270 tkr av totalt 3 300 tkr (2017-2019 års budget) SAMT 80 tkr av totalt 2 222 tkr (2019 års budget)

Projektperiod: 2017-01-01 – 2020-06-01, samt beslut om projektförlängning och tilläggsanslag till och med 2020-12-31

Projektets syfte är att fortsätta utvecklingsarbetet med Platåbergens landskapet i Västra Götaland, med målet att utnämnas som landets första globala geopark enligt Unescos:s standard. Platåbergen sträcker sig över nio kommuner; Trollhättan, Vänersborg, Grästorp, Lidköping, Götene, Skara, Mariestad, Skövde och Falköping. Grästorps kommun är projektägare. Målet är att stärka områdets attraktivitet och bidra till innovativ utveckling av platåbergens unika geologiska förutsättningar. Ökad kunskap om, och tillvarata det ökande intresset för den unika platåbergsgéologin i synnerhet och geologi i stort i allmänhet är också en målsättning. Projektet ansökte om status Unesco Global Geopark under 2019 och ska etablera en långsiktig organisation för verksamheten under 2020. Fyrbodals kommunalförbund har bidragit med projektmedel under den treåriga projektiden samt ett tillägg inför 2020 då organisationen förväntas etablera sig och utnämningen komma på plats.

Stadsvandring med AR – 100 tkr av totalt 200 tkr

(Projektperiod: 2020)

Projektet syftar till att skapa en digital tjänst (AR – augmented reality) som tillgängliggör kulturhistoriskt intressanta byggnader som inte längre existerar. I de medverkande kommunerna Lysekil, Trollhättan och Åmål ska användare kunna gå en stadsvandring på egen hand, men få information genom ord och bild direkt i sin mobil eller läsplatta.

Gränsen som attraktion – Gränslösa möjligheter för företag inom turism – 300 tkr av totalt 7 111 824 kr.

(Projektperiod: 2017-02-01 – 2020-01-31) - (Finansieras med tillväxtmedel från tidigare programperiod)

Projektet Gränsen som attraktion är ett svensk-norskt Interregprojekt med syftet att bidra till en ökning av antalet företagssamarbeten över gränsens och bidra till att näringslivet i större utsträckning nyttjar gränsens potential och attraktivitet. Projektet ska utöka näringslivssamarbetet över gränsen inom besöksnäringen för att stärka förutsättningarna för innovation och resiliens i branschen.

Syftet är också att skapa hållbar tillväxt genom att utveckla och möjliggöra guidade turer i naturskyddat område samt att synliggöra och marknadsföra gränsregionen utifrån ett besöksnäringssperspektiv.

ÖVRIGA PROJEKT

Delregional genomförandeplan och VG2020 Fyrbodalen – 112 100 kr av totalt 112 100 kr

Syftet är att utveckla gemensamma strategier för att genomföra prioriteringar i delregionala planen och BHU:s fem prioriterade fomsatsområden; omställning från fossil till förnybar energi, bättre matchning mellan utbildning och arbetsmarknadens behov, fullföljda studier från grund- och gymnasieutbildning, ungdomars och nyanländas insteg på arbetsmarknaden samt satsning på styrkeområden med internationell lyskraft.

Syftet är även att påbörja arbetet med framtagande av strategi för den kommande programperioden.

INDIKATORER 2019

En ledande kunskapsregion			
Indikatorer 2019	Förväntat resultat	Utfall	Antal aktörer
Antal individer i entreprenörsfrämjande aktiviteter	4045	4786	6
Antal individer som deltar i kompetenshöjande aktiviteter	1860	2496	5
Antal individer som får rådgivning	770	931	5
Antal företag som får rådgivning	460	386	7
Antal företag som utvecklar produkter	17	11	2
Antal företag vars idéer utvärderats	70	251	2
Antal företag som får finansiering	28	32	2
Antal nya företag	93	85	5
Ökade arbetstillfällen (årsarbetskrafter)	21	4	2
Antal privata och/eller offentliga företag och organisationer som samverkar	164	365	2
Antal kronor i FoU-resurser	110 Mkr	119 Mkr	1
Antal forskare som deltar i utbyte	5	0	1
Antal kronor i Internationella FoU-resurser	25 Mkr	35 Mkr	1

En region för alla			
Indikatorer 2019	Förväntat resultat	Utfall	Antal aktörer
Antal individer som deltar i kompetenshöjande aktiviteter	290	440	3
Antal ungdomar som deltar i praktik eller ferieplatser.	1 000	4 260	1
Antalet företag/organisationer som arbetar med kompetensförsörjning	50	135	1
Antal nya metoder, verktyg och arbetssätt	6	6	3
Antal privata och/eller offentliga företag och organisationer som samverkar	116	229	4

En region där vi tar globalt ansvar			
Indikatorer 2019	Förväntat resultat	Utfall	Antal aktörer
Antal företag som genomfört miljöförbättrande insatser	20	6	1
Antal privata och/eller offentliga företag och organisationer som samverkar	20	5	1
Antal individer i praktik, examensarbete och mentorsplatser	13	8	1

En region som syns och engagerar			
Indikatorer 2019	Förväntat resultat	Utfall	Antal aktörer
Antal företag	4	2	1
Antal arbetstillfällen	50	453	1
Antal evenemang	10	8	-
Antal besökare, publik och deltagare till evenemang	600	217	-
Antal kulturutövare	5	5	-
Antal privata och/eller offentliga företag och organisationer som samverkar	14	14	-

SLUTSATS

Under 2019 har 41 projekt eller verksamheter bedrivits med hjälp av delregionala tillväxtmedel från kommunerna och Västra Götalandsregionen. Tillväxtmedlen för 2019 har tilldelats till 20 av Fyrbodals 20 prioriterade områden och till 5 av 5 BHU:S särskilt prioriterade områden. Projekten har bedrivits till ett budgeterat belopp av 21 250 000 kr. 750 000 kr har tagits av icke upparbetade medel från tidigare år för att finansiera Kommunakademien Väst. Medlen har växlats upp till en budgeterad omslutning på 139 134 107 kr vilket motsvarar en faktor 6,8.

2019 har varit ett år som präglats av en fortsatt stark högkonjunktur. Företagens tillväxt har ökat även om tillgången till arbetskraft inom vissa branscher varit bristfällig. 7 av 10 företag uppger fortfarande att arbetskraftsbristen hämmar tillväxten. I slutet av 2019 mattades dock högkonjunkturen av och i flera av förbundets nätverk hördes varningsklockor. En indikation på att något var på väg att hända var att fler företag hörde av sig till Företagsakuten under hösten än under sommaren.

Det innovations- och företagsfrämjande systemet i Fyrbodals består av ett 30-tal olika aktörer som erbjuder olika former av stöd för att öka entreprenörskapet och intraprenörskapet, nyföretagandet samt erbjuda affärs- och företagsutveckling, stöd i etableringen och finansieringsrådgivning till både nytt och befintligt näringsliv. De delregionala tillväxtmedlen är med och projektfinansierar ett flertal av dessa aktörer. Förbundet ser en markant skillnad i hur systemet samverkar och samarbetar. Aktörerna har kommit närmare näringslivsutvecklarna i kommunerna och vice versa. För att åstadkomma denna förändring har förbundet arbetat systematiskt med att skapa möten och nätverk.

Det nya nätverket som bildades under 2017, B-chain, har träffats flera gånger för att diskutera hur samverkan och samagerande kan ske aktörerna emellan. Nätverket består av aktörer som har i uppdrag att stötta det befintliga näringslivet. Industriellt Utvecklingscentrum Väst (IUC) är sammankallande till dessa möten. Ambitionen med nätverket är att på ett bättre sätt kunna erbjuda näringslivet rätt hjälp genom att öka kunskapen om det stöd respektive aktör erbjuder. Likaså har nätverket "E-chain" som består av aktörer som har i uppdrag att främja entreprenörskap, intraprenörskap och nyföretagande träffats. Utöver dessa möten har kommunalförbundet anordnat så kallade "Superteamträffar" dit både aktörerna som kommunalförbundet medfinansierar och näringslivsutvecklarna i kommunerna bjuds in till. Mötena är dels till för att kommunerna bättre ska känna till aktörernas uppdrag och vilka projekt som pågår och dels för att driva utvecklingen av innovation- och det företagsfrämjande systemet framåt. En förstudie som har bidragit med mycket kunskap kring utveckling av stödsystemet är förstudien "Utvecklings- och konkurrenskraftig näringslivsutveckling i Fyrbodals" som förbundet bedrivit under 2019. Resultatet från förstudien kommer att bli en viktig kunskapsplattform för kommunalförbundets arbete med en gemensam näringslivsstrategi, liksom vägledning kring hur innovationssystemet i delregionen fortsatt kan utvecklas, stärkas och distribueras till hela det geografiska området. Studien visar också att det finns stor potential att bedriva hållbar utveckling genom att bidra till fortsatt utveckling av de utvecklingsnoder som finns i Fyrbodals.

För att på ett bättre sätt kunna möta den efterfrågan som finns i Fyrbodals näringsliv har näringslivsnätverket arbetat med att öka sin beställarkompetens och utvecklat beredningsprocessen av de delregionala tillväxtmedlen. Ett första steg i arbetet initierades 2018, när ett nytt upphandlingsunderlag togs fram som utöver stöd till nyföretagande även innehöll stöd för affärsutveckling och stöd till innovations- och företagsledning för både nya och befintliga företag oavsett bransch. Även stöd till generationsskiften och stöd till företag i ekonomisk kris togs med i underlaget då det är en stor utmaning att hitta nya ägare som kan ta över de små men dock så viktiga företagen för att upprätta servicen på landsbygden. Det nya avtalet har trätt i kraft och levererat resultat under 2019. (Dock redovisas inte dessa i denna rapport då avtalet löper på två år och kommer därför att redovisas först i rapporten för tillväxtmedlen 2020 vilket även förklarar varför antal nya företag ligger lågt i indikator Tabellen.) Ett nästa steg i arbetet var den utlysning som förbundet gjorde under hösten 2019. Två utlysningars genomfördes inom två områden "Entreprenörskap" och "Innovation- och konkurrenskraft" för att få in "rätt typ" av projektansökningar utifrån näringslivsnätverkets och förbundets analys.

En ansökan som kom in tack vare utlysningarna var från Lysekils kommun som tillsammans med de andra bohuskommunerna arbetar för att utveckla lokala företagsarenor för att skapa "tillväxt på hemmaplan". Projektet kommer att bedrivas under 2020-2021 och ska bli spännande att följa.

Kompetensplattformsuppdraget som pågått sedan 2010 har haft särskilda tillväxtmedel avsatta sedan 2014. Medlen har använts för att bland annat administrera ett delregionalt kompetensråd, nätverk och branschråd, genomföra förstudier, utredningar, projektinitieringar, informationsmöten och konferenser samt för att omvärldsbevaka. Under 2019 har det delregionala kompetensrådet "Kompetensråd Fyrbodals" utvecklat sin roll och sitt ansvar vilket framgår i en undertecknad avsiktsförklaring. Rådet är brett sammansatt av parter från både offentlig och privat sektor. I rådet sker erfarenhetsutbyte och samverkan genom behandling av strategiska utbildnings- och kompetensförsörjningsfrågor. Gällande branschråd har två nya bildats under året samt att diskussioner startat upp för ytterligare två. I dagsläget finns branschråd inom buss, bygg och hotell & restaurang, college inom teknik och vård och omsorg samt i Uddevalla kommun motorcollege.

Kompetensförsörjningsfrågan har under året varit högaktuell vilket exempelvis deltagandet på kommunalförbundets seminarier/informationsmöten, antal förstudier/projekt samt visat intresse för bildande av lärcentra/kompetenscentra vittnar om. Genom kompetensplattformsuppdraget har 9 nätverk administreras och 6 uppdragsbeskrivningar/ avsiktsförklaringar tagits fram. Stora kompetensförsörjningsutmaningar finns på landsbygden vilket föranlett att en extra satsning har gjorts under året. Som exempel har ett event arrangerats med fokus på nyanländas företagande i landsbygder och deltagande i arbetet med att starta en nationell plattform för kompetensförsörjning i gröna näringar genom det nationella Landsbygdsnätverket. En workshop har även genomförts med landsbygdsutvecklare i Fyrbodals gällande smarta landsbygder i samverkan med landsbygdsnätverket.

Projektet "Praktksamordning" har sedan 2017 i pilot testat ett verktyg, praktikplatsen.se, i olika skolformer. Projektet har från och med januari 2020 övergått i verksamhet, under Fyrbodals kommunalförbund, finansierad genom ett samverkansavtal med 13 kommuner, Kunskapsförbundet Väst, Högskolan Väst samt ett par fristående gymnasieskolor. Avtalet gäller för fortsatt support, utbildning och drift av praktiksamordning/praktikplatsen.se. Intresse finns för att kommunalförbundet även anskaffar praktikplatser vilket kommer att utredas vidare under 2020.

Det råder stora utmaningar med matchning mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden samtidigt som Arbetsförmedlingen under året gjort stora neddragningar. Den arbetskraftsreserv som finns att tillgå; unga, funktionsnedsatta och nyanlända, kommer inte in på arbetsmarknaden i den grad de skulle behöva för att möta efterfrågan. En av orsakerna är att de kunskaper och kompetenser som nyanlända besitter inte valideras tillräckligt snabbt och att allt fler ungdomar inte fullföljer sina studier. Bristen på tillgång till kompetens är både stor i den offentliga sektorn främst inom vård- och utbildningssektorn och i den privata sektorn. Utbildningsnivån i Fyrbodals är generellt låg och därför har flera insatser och projekt genomförts för att möta utmaningarna.